

Dommerudnævnelsesrådet

Årsberetning 2016

3	> Dommerudnævnelsesrådet	16	> Rådets praksis
5	> Rådets oprettelse og sammensætning	16	→ Kvalifikationskrav ved udnævnelse af faste dommere
7	> Rådets kompetence	16	→ Retspræsidenter
7	→ Retsplejelovens § 43 a, § 44 b og § 44 c	17	→ Alder og kønsfordeling ved besættelse af faste dommerstillinger
7	→ Tekstanmærkninger på finansloven	18	→ Udnævnte dommers ansøgning om en dommerstilling ved en sideordnet ret
9	Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser	19	→ Anvendt terminologi i forbindelse med landsretsudtalelser
9	→ Stillinger som udnævnt dommer	19	→ Midlertidig beskikkelse som dommer
10	→ Stillinger som byretspræsident	20	→ Særligt om byretskonstitution i uddannelsesøjemed
10	→ Stillinger som landsretspræsident	21	→ Alder, anciennitet og kønsfordeling ved konstitution
11	Behandling af ansøgningsager	22	→ Korttidskonstitutioner for advokater
13	Rådets indstillinger i 2016	24	> Karriereforløbet frem mod en dommerstilling
13	→ Stillinger til udnævnelse	24	→ 9- måneders konstitution i landsretten som betingelse for en dommerkarriere
14	→ Stillinger som konstitueret landsdommer (bunkebekæmpelse)	25	→ Antal og fordeling af 9- måneders konstitutionstillingerne
14	→ Stillinger som konstitueret dommer i Sø- og Handelsretten (bunkebekæmpelse)	26	> Målsætning om en bredere rekruttering
14	→ Stillinger som konstitueret landsdommer	28	> Statistisk oversigt
14	→ Stillinger som konstitueret byretsdommer i uddannelsesøjemed		

Dommerudnævnelsesrådet

Dommerudnævnelsesrådet er oprettet i 1999 i forbindelse med gennemførelsen af den reform af domstolens forhold, der var lagt op til i Domstolsudvalgets Betænkning (betænkning nr. 1319 af 19. juni 1996). Reformen i forbindelse med udnævnelse af dommere bestod ud over i oprettelse af Dommerudnævnelsesrådet navnlig i en lovfæstelse af de forhold, der skal lægges vægt på ved udnævnelse af dommere, jf. herved retsplejelovens § 43:

”Besættelsen af dommerstillinger skal ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende stilling. Der skal herved lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Også bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag skal tillægges vægt, ligesom det skal indgå i vurderingen, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund.”

En af målsætningerne i forbindelse med etableringen af Dommerudnævnelsesrådet var således, at rekruttering af dommere skal ske fra en bredere kreds end hidtil, således at erfaringsgrundlaget på samtlige niveauer i domstolssystemet gøres mere alsidigt og bredt.

Målsætningen er forudsat opfyldt ved, at også kvalificerede ansøgere med en anden erhvervsbaggrund end den, der forud for reformen traditionelt har ført til en dommerkarriere (ansættelse som dommerfuldmægtig eller i Justitsministeriet eller dets institutioner), i videre omfang får mulighed for at blive dommere. Målsætningen er endvidere forudsat opfyldt ved, at det ved besættelsen af dommerstillinger tillægges vægt, at den enkelte dommer har skaffet sig et bredt erfaringsgrundlag ved eksempelvis at have haft ansættelse inden for forskellige juridiske områder.

Ved besættelsen af alle dommerstillinger skal der ved den samlede vurdering af ansøgernes kvalifikationer dog altid lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer.

En afgørende forudsætning for at kunne realisere domstolsreformens målsætning er derfor, at der er det tilstrækkelige antal kvalificerede ansøgere med en anden erhvervmæssig baggrund end den, der tidligere var den traditionelle, og/eller at der er kvalificerede ansøgere med en bred erhvervmæssig baggrund.

En gennemgang for 2016 af ansøgerfelterne viser, at ansøgere til faste dommerstillinger og stillinger som midlertidigt beskikkede landsdommere fortsat i overvejende grad har den for dommere traditionelle erhvervmæssige baggrund.¹ Således har 47 ud af 61 ansøgere til faste dommerstillinger haft ansættelse som dommerfuldmægtig eller i Justitsministeriet eller dets institutioner, mens 51 ud af 101 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikkede landsdommere har haft ansættelse som dommerfuldmægtig eller i Justitsministeriet eller dets institutioner. Gennemgangen viser imidlertid også, at ansøgerne overvejende har erfaring fra flere juridiske ansættelsesområder. 53 ud af 61 ansøgere til faste dommerstillinger har således erfaring fra mere end et ansættelsesområde, mens 79 ud af 106 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikkede landsdommere har erfaring fra mere end et ansættelsesområde.

¹ I beregningerne er ikke medtaget ansøgere uden en dansk juridisk kandidatexamen og ansøgere, der er udnævnte dommere. Hver ansøger figurerer kun én gang under hver stillingstype uanset antal ansøgninger i beretningsåret.

Årsberetning 2016

Dommerudnævnelsesrådet

Rådets oprettelse og sammensætning

Rådets kompetence

Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser

Behandling af ansøgningsager

Rådets indstillinger i 2016

Rådets praksis

Karriereforløbet frem mod en dommerstilling

Målsætning om en bredere rekruttering

Statistisk oversigt

Rådet har i de senere år klart kunnet spore en stigning i antallet af kvalificerede ansøgere, der i højere grad har prøvet kræfter med flere juridiske ansættelsesområder, herunder også blandt ansøgere, der i øvrigt har en såkaldt traditionel erhvervmæssig baggrund. Rådet finder derfor, at der er en tilfredsstillende udvikling i gang med henblik på at opfylde målsætningen om, at dommerstillinger skal besættes med ansøgere med et bredt juridisk erfaringsgrundlag inkluderende erfaring fra anden erhvervmæssig baggrund end den, der hidtil har været den traditionelle. For en nærmere illustration af den erhvervmæssige baggrund i ansøgerfeltet og blandt de indstillede henvises til *Den statistiske oversigt*.

Der har i 2016 – ligesom det har været tilfældet i tidligere år – ikke været så mange kvalificerede ansøgere helt ”udefra”. Den grundlæggende årsag hertil synes – som også anført i tidligere årsberetninger – at være, at det for sådanne ansøgere ikke fremstår som tilstrækkelig attraktivt at skifte fra en karriere i det offentlige eller private til en dommerstilling. En væsentlig årsag hertil kan navnlig for så vidt angår de privatansatte være, at dommerstillinger ikke lønmæssigt kan konkurrere med de stillinger i det private regi, der tilbydes jurister med de fornødne kvalifikationer til at blive dommer.

Konklusionen er dog, at udviklingen – ligesom i 2015 – går i den rigtige retning. Rådet finder det positivt,

at der fortsat er et stort antal ansøgere med et bredt erfaringsgrundlag inden for forskellige juridiske brancher.

Det bør her tillige nævnes, at Dommerudnævnelsesrådet efter en ændring af retsplejelovens § 44 b, som trådte i kraft den 1. januar 2010, også har fået indstillingsret til stillinger vedrørende midlertidig beskikkelse som byretsdommer, medmindre der er tale om konstitutioner omfattet af retsplejelovens § 44 a og §§ 44 d - 46. Lovændringens primære formål har været at skabe mulighed for, at personer med de nødvendige juridiske og personlige kvalifikationer, herunder dommerfuldmægtige, retsassessorer og andre jurister, f. eks. advokater, kan blive beskikket (konstitueret) som byretsdommer i uddannelsesøjemed med henblik på at få et dybere indblik i arbejdet som byretsdommer. Der er herefter med virkning fra den 1. september 2010 blevet implementeret en ordning med et 4-måneders konstitutionsforløb, hvorunder den konstituerede skal følge to evalueringsdommere i hver to måneder. For personer med forudgående domstolserfaring vil en byretskonstitution typisk ligge forud for en landsretskonstitution. Byretskonstitutionen vil dermed kunne bidrage til, at den enkelte får mulighed for at afprøve sine evner som dommer og dermed opnå en karrieremæssig afklaring forud for landsretskonstitutionen. For personer uden forudgående domstolserfaring, der har gennemført en vellykket landsretskonstitution, kan der f.eks. være et

ønske om efterfølgende at gennemføre en byretskonstitution med henblik på en afklaring af, om vedkommende ønsker at søge en stilling som byretsdommer. Det er derfor muligt at blive konstitueret i byretten i uddannelsesøjemed såvel forud for som efter en konstitution i landsretten. Dommerudnævnelsesrådet afgav i 2016 indstilling om besættelse af 14 stillinger som midlertidigt beskikket byretsdommer i uddannelsesøjemed. En række spørgsmål i den forbindelse er nærmere beskrevet i afsnittet *Særligt om byretskonstitution i uddannelsesøjemed*.

Den nævnte lovændring har også haft betydning for Dommerudnævnelsesrådets indstillingskompetence i relation til beskikkelse i midlertidige stillinger som hhv. landsdommer og byretsdommer med henblik på bunkebekæmpelse. Der kan læses mere herom i afsnittet *Midlertidig beskikkelse som dommer*.

København, den 1. marts 2016

Flemming Eskildsen	Otto Juhl Nielsen
Henrik Johnsen	Søren Juul
Gitte Rubæk Pedersen	Vibeke Rønne (formand)

Rådets oprettelse og sammensætning

Dommerudnævnelsesrådet blev oprettet ved lov nr. 402 af 26. juni 1998 om ændring af retsplejeloven, tjenestemandsløven og forskellige andre love (Rekruttering af dommere, dommerfuldmægtiges ansættelsesvilkår, dommeres bierhverv og ændringer som følge af oprettelse af en domstolsstyrelse m.v.). Loven trådte i kraft den 1. juli 1999. Loven bygger i det væsentlige på betænkning nr. 1319/1996 fra Domstolsudvalget, som blev nedsat den 11. marts 1993.

Reglerne om rådets virksomhed findes i retsplejelovens kapitel 4 og i bekendtgørelse nr. 589 af 21. juni 1999 om forretningsordenen for Dommerudnævnelsesrådet. Rådet afgiver indstillinger vedrørende alle faste dommerstillinger med undtagelse af stillingen som præsident for Højesteret. Rådet afgiver endvidere indstillinger vedrørende midlertidige dommerstillinger, der er oprettet i henhold til finanslovens tekst-anmærkninger nr. 101, 102 og 103, samt indstillinger vedrørende beskikkelse som midlertidig landsdommer eller byretsdommer i henhold til retsplejelovens §§ 44 b og 44 c. Rådets indstillinger afgives til justitsministeren. Faste dommere udnævnes af Dronningen, mens konstitution meddeles af justitsministeren.

Formålet med oprettelsen af Dommerudnævnelsesrådet har været at opnå en bredere dommerrekruttering og en mere åben og gennemsigtig udnævnelsesprocedure for dommere. Dette formål er søgt tilgodeset dels ved angivelsen af grundlaget for rådets indstillinger, der skal være en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende dommerstilling, dels ved Dommerudnævnelsesrådets sammensætning og indstillingsprocedure.

Rådet er sammensat med en ligelig fordeling af dommermedlemmer og medlemmer uden for domstolene. Formålet har været at sikre, at rådet dels har den nødvendige viden om domstolsorganisationen og om kravene til juridisk indsigt i de forskellige dommerstillinger, evner for retsledelse, administration m.v., dels kan inddrage mere almene samfundsmæssige hensyn.

Rådet er sammensat af en højesteretsdommer (formand), en landsdommer (næstformand), en byretsdommer, en advokat og to offentlighedsrepræsentanter. Medlemmerne beskikkes af justitsministeren efter indstilling fra henholdsvis Højesteret, landsretterne, Den Danske Dommerforening, Advokatrådet,

KL (Kommunernes Landsforening) og Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Alle rådets medlemmer fungerer som enkeltpersoner og repræsenterer ikke den indstillingsberettigede retsinstitans eller organisation. Medlemmerne har en funktionstid på fire år og kan ikke genbeskikkes.

Dommerudnævnelsesrådet har siden 1. marts 2016 bestået af følgende medlemmer:

Højesteretsdommer Vibeke Rønne (formand)
Landsdommer Gitte Rubæk Pedersen, Østre Landsret (næstformand)
Dommer Henrik Johnsen, Retten i Glostrup
Advokat Søren Juul
Tidligere borgmester Flemming Eskildsen
Direktør for FOF's landsorganisation Otto Juhl Nielsen

Suppleanter for rådsmedlemmerne har siden 1. marts 2016 været:

Højesteretsdommer Michael Rekling
Advokat, dr.jur. Sysette Vinding Kruse
Tidligere borgmester Torben Nørregaard
Generalsekretær for Grænseforeningen Knud-Erik Therkelsen

Årsberetning 2016

Dommerudnævnelsesrådet

Rådets oprettelse og sammensætning

Rådets kompetence

Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser

Behandling af ansøgningsager

Rådets indstillinger i 2016

Rådets praksis

Karriereforløbet frem mod en dommerstilling

Målsætning om en bredere rekruttering

Statistisk oversigt

Dommerudnævnelsesrådets sekretariatsopgaver varetages af Domstolsstyrelsen.

Dommerudnævnelsesrådet har i 2016 holdt 10 ordinære møder og afgivet i alt 82 indstillinger om besættelse af dommerstillinger og konstitutioner, jf. nærmere afsnittet *Rådets indstillinger i 2016*.

Som tidligere år var Dommerudnævnelsesrådets møde i november et heldagsmøde. Novembermødet afholdes på skift i de to landsretskredse. I år blev mødet afholdt i Vestre Landsrets kreds. I forlængelse af rådets sædvanlige møde, havde rådet et møde med præsidenterne for Østre og Vestre Landsret og repræsentanter for Domstolsstyrelsen. På dette møde blev følgende punkter behandlet:

- Bør der tages initiativer til at øge interessen for at søge erfaringskonstitutioner i landsretterne?
- Byretsdommeres mulighed for sideordnet skifte, herunder grundlaget for at få sin landsretsudtalelse forbedret.
- Byretskonstitutioner i uddannelsesøjemed.

Efterfølgende blev der afholdt et møde, hvor byretspræsidenterne fra Vestre Landsrets kreds og Dommerforeningens formand også deltog. Dette møde havde samme punkter på dagsordenen.

Rådets kompetence

Retsplejelovens § 43 a, § 44 b og § 44 c

Efter retsplejelovens § 43 a afgiver Dommerudnævnelsesrådet indstilling til justitsministeren om besættelse af stillinger som:

1. Højesteretsdommer
2. Landsretspræsident og landsdommer
3. Præsident, vicepræsident og dommer i Sø- og Handelsretten
4. Byretspræsident og byretsdommer
5. Midlertidig beskikkelse som landsdommer, jf. retsplejelovens § 44 b, enten med henblik på beskikkelse i en stilling oprettet med hjemmel i tekstanmærkning 102 på finansloven, se herom i afsnittet *Tekstanmærkninger på finansloven*, eller med henblik på beskikkelse eller konstitution i en uddannelsesstilling – såkaldt uddannelseskonstitution. Uddannelsesstillingerne har traditionelt navnlig været søgt af og besat med dommerfuldmægtige,

idet en landsretskonstitution er en afsluttende del af dommerfuldmægtiguddannelsen. Domstolsreformen fra 1999, som førte til Dommerudnævnelsesrådets oprettelse, har imidlertid haft som et af sine formål, at uddannelseskonstitutioner søges af og besættes med dommeraspiranter med forskellig erhvervsbaggrund. Herved sikres et bredt rekrutteringsgrundlag, ligesom der skabes en vekselvirkning mellem domstolene på den ene side og navnlig retsvidenskaben og advokatgerningen på den anden side.

6. Midlertidig beskikkelse som byretsdommer, jf. retsplejelovens § 44 b som ændret ved lov nr. 1266 af 16. december 2009, enten med henblik på beskikkelse i en stilling oprettet med hjemmel i tekstanmærkning 103 på finansloven, se herom i afsnittet Tekstanmærkninger på finansloven, eller med henblik på konstitution i uddannelsesøjemed. Der har således fra den 1. januar 2010 været mulighed for konstitution som byretsdommer i uddannelsesøjemed. Formålet med ordningen er at tilbyde både dommerfuldmægtige, retsassessorer og andre jurister, herunder advokater, mulighed for at få et dybere kendskab til arbejdet som

byretsdommer. Ordningen kan bidrage til dels at skabe et mere åbent og gennemsigtigt karriereforløb, hvor det er naturligt at ”gå ind og ud” af Danmarks Domstole, dels at styrke mulighederne for løbende efteruddannelse og kompetenceudvikling af jurister. Desuden kan konstitution i byretten i særlig grad belyse den pågældende jurists evner for retsledelse og forligsmægling og dermed udgøre et godt supplement til en uddannelseskonstitution i landsretten, hvor den konstituerede kun undtagelsesvis varetager retsledelsen.

7. Midlertidig beskikkelse som landsdommer, jf. retsplejelovens § 44 c. Disse stillinger, der kun har en varighed på tre måneder, kan kun søges af advokater. Stillingerne er oprettet som led i domstolsreformen fra 1999 med henblik på at give advokater adgang til – uden en længere afbrydelse af advokatgerningen – at få erfaringer med dommergerningen.

Tekstanmærkninger på finansloven

Dommerudnævnelsesrådet afgiver indstillinger ikke alene ved besættelse af dommerstillinger oprettet i henhold til retsplejelovens kapitel 1, men også ved dommerstillinger oprettet i henhold til tekstanmærkninger på finansloven.

Der er i tekstanmærkning 101 til finansloven hjemmel til at oprette et antal midlertidige dommerstillinger ved visse retter, som kan besættes ved udnævnelse på vilkår af, at stillingen bortfalder ved første ledighed ved den pågældende ret.

I finansåret 2016 har der efter tekstanmærkning 102 været hjemmel til at oprette yderligere 6 stillinger som konstitueret dommer i Østre eller Vestre Landsret dels til korttidskonstitutioner af advokater, dels til konstitutioner af blandt andet byretsdommere i landsretterne. Stillingerne er oprettet for at opnå en bredere rekruttering af dommere og med henblik på erfaringsudveksling mellem by- og landsretter – eventuelt således, at byretsdommere kan opnå landsrettens vurdering af den pågældendes egnethed som landsdommer.

Efter tekstanmærkning 103 til finansloven kan der for et år ad gangen beskikkes indtil 10 dommere til løsning af særlige opgaver samt i særlige tilfælde tillige med henblik på at nedbringe retternes sags-

behandlingstider og styrke retternes administrative funktioner.

Da Dommerudnævnelsesrådet alene kan afgive indstillinger til justitsministeren, og da den tidligere affattelse af retsplejelovens § 44 b, stk. 1, indebar, at justitsministeren alene havde kompetence til at foretage midlertidig beskikkelse som landsdommer, måtte midlertidig beskikkelse som byretsdommer med hjemmel i finanslovens tekstanmærkning 103 tidligere meddeles af Domstolsstyrelsen efter retninglinjerne i retsplejelovens § 44 a vedrørende forfaldskonstitution mv.

Retsplejelovens § 44 b blev imidlertid ændret ved lov nr. 1266 af 16. december 2009, således at justitsministeren fra den 1. januar 2010 har kunnet meddele midlertidig beskikkelse både som landsdommer og som byretsdommer. Domstolsstyrelsens kompetence til at kunne meddele midlertidig beskikkelse som dommer omfatter herefter alene de tilfælde, hvor det er nødvendigt på grund af en fast dommers forfald, mens midlertidig beskikkelse bortset fra i de særlige tilfælde, der er nævnt i retsplejelovens §§ 44 d - 46, meddeles af justitsministeren efter indstilling fra Dommerudnævnelsesrådet, jf. retsplejelovens § 43 a. Dommerudnævnelsesrådet har i 2016 afgivet indstillinger vedrørende konstitution i 9 midlertidige landsdommerstillinger til besættelse i 2016 og 2017 som led i bestræbelsen på at nedbringe antallet af

de verserende sager ved landsretterne, der fortsat er højt. Det høje sagsantal har navnlig sammenhæng med, at landsretterne i de seneste år har modtaget flere meget langvarige civile sager og straffesager.

Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser

Ansøgningsager indledes med, at Domstolsstyrelsen annoncerer en stilling ledig. Det sker som udgangspunkt ved en cirkulæreskrivelse til domstolene og ved opslag i DJØFbladet (henvisningsannonce), på Jobnet, JuraJob og AdvoJob (jobdatabaser) samt på domstol.dk. Konstitutionsstillinger bliver også annonceret i Advokaten. Ansøgningsfristen er mindst 14 dage fra annonceringen. Det tilstræbes, at fristen er længere. Annoncering sker så vidt muligt i god tid inden ledighed i stillingen.

Ansøgningen samt bilag sendes elektronisk til Dommerudnævnelsesrådets sekretariat via Dommerudnævnelsesrådets hjemmeside. Er dette ikke muligt, kan ansøgningen med bilag dog også sendes med post eller afleveres i Dommerudnævnelsesrådets sekretariat. Ansøgningen skal være modtaget inden ansøgningsfristens udløb.

Som bilag til ansøgningen bør vedhæftes eksamensbevis for såvel bachelor- som kandidatgraden, curriculum vitae, eventuel landsretsudtalelse, andre relevante udtalelser og et vellignende foto af ansøgeren. Rådet finder det væsentligt, at der vedlægges

udtalelser fra tidligere og eventuelt nuværende arbejdsgivere, jf. herved princippet i tjenestemandslovens § 8, stk. 1, således at der tilvejebringes det bedst mulige grundlag for rådets indstilling i de enkelte ansøgningsager. Dommerudnævnelsesrådet er opmærksom på, at det kan være vanskeligere for ansatte i uopsagte stillinger i det private at få en udtalelse.

Domstolsstyrelsen udarbejder en ansøgerliste vedrørende den enkelte stilling. Den Danske Dommerforening og Dommerfuldmægtigforeningen modtager kopi af ansøgerlisten, jf. herved tjenestemandslovens § 5, stk. 3-5. Domstolsstyrelsen sender endvidere ansøgerlisten til Dommerudnævnelsesrådets medlemmer, der ligeledes modtager ansøgningerne til stillingen. Hvis der er ansøgere på listen, der er eller har været advokater, sendes ansøgerlisten også til Advokatsamfundet.

Ansøgere til faste dommerstillinger har desuden ret til efter anmodning at få udleveret en liste over alle ansøgerne efter reglerne i tjenestemandslovens § 5, stk. 3-5.

Stillinger som udnævnt dommer

Efter ansøgningsfristens udløb anmoder Domstolsstyrelsen præsidenten for den ret, hvor stillingen er ledig, om en udtalelse om ansøgerne til stillingen.

Er der tale om en stilling i en byret, sender byretspræsidenten sin udtalelse til præsidenten for den landsret, i hvis kreds stillingen er ledig.

Landsretspræsidenten afgiver herefter en udtalelse om ansøgerne til Domstolsstyrelsen, der videresender præsidenternes udtalelser til rådets medlemmer. Landsretspræsidenten sender endvidere sin udtalelse til præsidenten for den ret, hvor stillingen er ledig.

Dommerudnævnelsesrådets medlemmer kan gennem rådets sekretariat anmode om supplerende oplysninger om ansøgernes juridiske kvalifikationer, evner for retsledelse, administrative evner, samarbejdsevner, arbejdsevne og efter omstændighederne personlige forhold. Rådet kan endvidere indkalde udvalgte ansøgere til samtale. Dette sker jævnlige i forbindelse med behandling af sager vedrørende faste dommerstillinger, hvorimod det hører til undtagelsen, at rådet har samtale

Årsberetning 2016

Dommerudnævnelsesrådet
Rådets oprettelse og sammensætning
Rådets kompetence
Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser
Behandling af ansøgningsager

Rådets indstillinger i 2016
Rådets praksis
Karriereforløbet frem mod en dommerstilling
Målsætning om en bredere rekruttering
Statistisk oversigt

ler med ansøgere til midlertidige stillinger. Rådet har mulighed for at gøre brug af konsulentbistand med henblik på foretagelse af bl.a. personlighedstests, men rådet har dog ikke hidtil benyttet sig heraf ved besættelse af andre stillinger end præsidentstillinger.

Rådets beslutning om, hvem der skal indstilles til stillingen, træffes på et møde efter forudgående rådslagning. Indstillingen fremsendes til justitsministeren den første hverdag efter rådets møde, og navnet på den indstillede ansøger til den enkelte stilling offentliggøres herefter ved pressemeddelelse samme dag kl. 15.30 samt på rådets hjemmeside www.domstol.dk/dommerudnaevnelseraadet. Den indstillede ansøger orienteres telefonisk af rådets sekretariat samme dag mellem kl. 14.45 og kl. 15.15.

Domstolsstyrelsen kontakter i løbet af få dage herefter den indstillede med henblik på at træffe præcis aftale om tiltrædelsestidspunktet og øvrige praktiske forhold i forbindelse med udnævnelsen.

Stillinger som byretspræsident

Efter ansøgningsfristens udløb anmoder Domstolsstyrelsen dommergruppen i den byret, hvor præsidentstillingen er ledig, om en udtalelse om ansøgerne til stillingen.

Dommergruppen sender sin udtalelse til præsidenten for den landsret, i hvis kreds stillingen er ledig. Landsretspræsidenten afgiver herefter en udtalelse om ansøgerne til Domstolsstyrelsen, der sender de indhentede udtalelser til rådets medlemmer.

Dommerudnævnelsesrådet har siden 2006 som udgangspunkt gjort brug af test i forbindelse med besættelsen af præsidentstillinger. Formålet hermed er at afdække udvalgte ansøgers lederegenskaber. Testforløbet gennemføres af et konsulentfirma med ekspertise inden for ledelse. Det fremgår af stillingsopslaget, at der eventuelt vil blive anvendt test ved besættelse af stillingen. Endelig stillingtagen til, om der skal anvendes test ved stillingsbesættelsen og hvilke ansøgere, der ønskes testet, sker typisk på et rådsmøde på baggrund af de udtalelser om ansøgere, der er modtaget fra landsretspræsidenten og plenarforsamlingen, samt personlige samtaler med udvalgte ansøgere.

Hvis rådet beslutter at gennemføre et testforløb for udvalgte ansøgere, gennemføres dette herefter inden det følgende rådsmøde, således at rådet, på grund-

lag af en rapport om resultaterne af de gennemførte testforløb og eventuelt yderligere samtaler med de testede ansøgere, kan afgive indstilling på dette møde.

Forløbet i forbindelse med ansættelse af byretspræsidenter er således typisk længere end i forbindelse med besættelse af andre stillinger, der kun behandles på et rådsmøde.

Stillinger som landsretspræsident

Ved besættelse af en stilling som landsretspræsident følges stort set samme fremgangsmåde som ved besættelse af byretspræsidentstillinger, idet Domstolsstyrelsen dog alene anmoder om en udtalelse fra plenarforsamlingen i den landsret, hvor stillingen er ledig til besættelse.

Efter ansøgningsfristens udløb afgiver plenarforsamlingen en udtalelse om ansøgerne til Domstolsstyrelsen, der sender udtalelsen til rådets medlemmer. Herefter følges samme fremgangsmåde som ved besættelse af byretspræsidentstillinger.

Behandling af ansøgningsager

Efter retsplejelovens § 43 c fastsætter rådet selv sin forretningsorden. Rådets forretningsorden fremgår af bekendtgørelse nr. 589 af 21. juni 1999.

Rådets arbejde tilrettelægges af formanden. Sekretariatet forbereder ansøgningsagerne til rådsbehandling og tilvejebringer herunder de fornødne oplysninger om de enkelte ansøgere.

I rådets behandling indgår det materiale, som den enkelte ansøger har vedlagt ansøgningen, og de udtalelser, som Dommerudnævnelsesrådet indhenter, jf. afsnittet *Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser*.

Modtager rådet mundtlige oplysninger vedrørende faktiske omstændigheder af betydning for beslutning i en ansøgningsag, eller er rådet på anden måde bekendt med sådanne oplysninger, skal der gøres notat om indholdet af disse oplysninger. Det gælder dog ikke, hvis oplysningerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

En ansøger kan forlange at blive gjort bekendt med de dokumenter m.v. i en ansøgningsag, der vedrø-

rer den pågældendes egne forhold. Rådet udsætter som udgangspunkt sin beslutning i ansøgningsagen, indtil ansøgeren er gjort bekendt med dokumenterne. Kan en ansøger ikke antages at være bekendt med, at rådet er i besiddelse af bestemte oplysninger af faktisk karakter i sagen, som er til ugunst for ansøgeren og er af væsentlig betydning for rådets indstilling, vil rådet i almindelighed ikke træffe beslutning, før rådet har gjort ansøgeren bekendt med oplysningerne og givet ansøgeren lejlighed til at fremkomme med en udtalelse.

Rådets beslutninger i ansøgningsager træffes alt-overvejende i møder. Møderne, der ikke er offentlige, holdes – bortset fra særlige tilfælde – en gang om måneden. Rådets behandling sker i almindelighed på skriftligt grundlag. Rådet indkalder ansøgere til en samtale, når der findes behov herfor. Rådet vil ved samtalen med den enkelte ansøger søge at danne sig et indtryk af den pågældende, der kan indgå i rådets samlede vurdering af ansøgerens kvalifikationer til stillingen. Har en ansøger til en stilling været indkaldt til samtale i forbindelse med en tidligere stillingsbesættelse, vil rådet normalt ikke indkal-

de den pågældende til en fornyet samtale, hvis den tidligere ansættelsessamtale sammenholdt med de i øvrigt foreliggende oplysninger giver rådet fornødent grundlag for at afgive sin indstilling.

Rådet er beslutningsdygtigt, når mindst fire medlemmer, herunder formanden, er til stede. Rådets beslutninger træffes ved almindeligt flertal, dog således at formandens stemme er afgørende ved stemmelighed.

Ved rådets vurdering af den enkelte ansøgers juridiske og personlige kvalifikationer til en stilling som udnævnt dommer indgår den landsretsudtalelse, der er afgivet i forbindelse med landsretskonstitutionen, jf. afsnittet *Kvalifikationskrav for udnævnelse af faste dommere*, som et centralt element. Også udtalelser fra de steder, hvor den pågældende har været ansat, indgår i vurderingen. Udtalelsen fra den ret, hvor stillingen er ledig, og fra præsidenten for den landsret, hvorunder retten henhører, angiver og begrunder i reglen, hvem eller hvilke ansøgere der anses for bedst kvalificeret til den ledige stilling. Disse udtalelser tillægges betydelig vægt ved rådets beslutning om, hvem af ansøgerne der skal indstilles til en ledig stilling.

Årsberetning 2016

Dommerudnævnelsesrådet
Rådets oprettelse og sammensætning
Rådets kompetence
Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser
Behandling af ansøgningsager

Rådets indstillinger i 2016
Rådets praksis
Karriereforløbet frem mod en dommerstilling
Målsætning om en bredere rekruttering
Statistisk oversigt

Rådet kan kun indstille én ansøger til en ledig stilling. Indstillingen skal være begrundet. Det skal i rådets indstilling oplyses, hvis der har været uenighed om indstillingen, og de enkelte medlemmers standpunkt skal fremgå af indstillingen.

Der er ofte mange velkvalificerede ansøgere til dommerstillinger ved Danmarks Domstole. Rådets indstillinger er derfor ikke udtryk for, at en ansøger, der ikke er blevet indstillet til en ansøgt stilling, ikke vil kunne komme i betragtning ved en senere lejlighed. Rådet opfordrer ikke-indstillede ansøgere til at søge på ny.

Rådets indstillinger i 2016

Dommerudnævnelsesrådet har i 2016 holdt 10 ordinære møder og har afgivet i alt 82 indstillinger om besættelse af dommerstillinger og konstitutioner.

Rådets indstillinger fordeler sig således:

1 indstilling til prøvevotering i Højesteret, 1 indstilling om besættelse af en landsretspræsidentstilling, 4 indstillinger om besættelse af landsdommerstillinger, 1 indstilling om besættelse af byretspræsidentstilling, 15 indstillinger (heraf 8 nyudnævnelser) om besættelse af byretsdommerstillinger.

22 indstillinger om besættelse af landsretskonstitutioner, 7 indstillinger om besættelse af konstituerede dommerstillinger (erfaringskonstitutioner) og 9 indstillinger om besættelse af konstituerede dommerstillinger (bunkebekæmpelsesstillinger), 7 indstillinger om besættelse af landsretskonstitutioner for advokater i 3 måneder, 1 indstilling om besættelse af en konstitueret dommerstilling i Sø- og Handelsretten, 14 indstillinger om besættelse af byretskonstitutioner i uddannelsesøjemed.

Justitsministeren har i lighed med alle forudgående år også i 2016 fulgt alle rådets indstillinger.

Indstilling til prøvevotering i Højesteret

Landsdommer Jens Hartig Danielsen, Vestre Landsret

Stillinger til udnævnelse

Præsident for Vestre Landsret

Byretspræsident Helle Bertung, Retten i Viborg

Landsdommer i Vestre Landsret

Dommer Helle Korsgaard Lund-Andersen, Retten i Viborg

Landsdommer i Østre Landsret

Dommer Annette Dam Ryt-Hansen, Retten i Hillerød
Afdelingschef Carsten Kristian Vollmer, Justitsministeriet
Professor Niels Fenger, Københavns Universitet

Byretspræsident ved Retten i Viborg

Dommer Laila Nitschke, konstitueret byretspræsident ved Retten i Viborg

Dommer ved Retten på Frederiksberg

Dommer Kim Holst, Retten i Horsens
Dommer Mads Bjerre Østergaard, Retten i Næstved
Dommerfuldmægtig Jakob Ottosen Ebbensgaard, Østre Landsret

Dommer ved Retten i Helsingør

Dommerfuldmægtig Mette Frimodt Hansen, Retten i Hillerød
Chefkonsulent Hanne Weirup Malten, Retten i Hillerød

Dommer ved Retten i Roskilde

Fuldmægtig Jens Jakob Groth-Christensen, Domstolsstyrelsen

Dommer ved Retten i Randers

Senioranklager Anders Raagaard, Statsadvokaten i Viborg

Dommer ved Retten i Kolding

Retsassessor Helle Krogager Rasmussen, Retten i Odense

Dommer ved Retten i Nykøbing Falster

Dommer Jesper Stage Thusholt, Retten i Helsingør

Dommer ved Retten i Hjørring

Dommer Merete Strøm, Retten i Århus

Dommer ved Retten i Næstved

Juridisk chef Camilla Ljørring, Sø- og Handelsretten

Årsberetning 2016

Dommerudnævnelsesrådet
Rådets oprettelse og sammensætning
Rådets kompetence
Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser
Behandling af ansøgningsager

Rådets indstillinger i 2016

Rådets praksis
Karriereforløbet frem mod en dommerstilling
Målsætning om en bredere rekruttering
Statistisk oversigt

Dommer ved Retten i Hillerød

Dommer Kristian Lund Jensen, Retten i Nykøbing Falster

Dommer ved Retten i Viborg

Dommer Anne-Vibeke Dolleris Nielsen, Retten i Randers

Dommer ved Retten i Herning

Dommer Michael Lyngge, Retten i Århus

Dommer ved Retten i Horsens

Dommerfuldmægtig Malene Værum Westmark, Retten i Århus

Stillinger som konstitueret landsdommer

Konstitution i Vestre Landsret

Dommerfuldmægtig Mette Koue, Vestre Landsret
Lektor Henning Bang Fuglsang Madsen Sørensen, Syddansk Universitet
Dommerfuldmægtig Leo Winther Plougmann, Retten i Aalborg
Dommerfuldmægtig Nadine Mogensen, Vestre Landsret
Dommerfuldmægtig Susanne Madsen, Retten i Randers
Advokat Michael Klejs Pedersen, Delacour Advokatpartnerskab

Dommerfuldmægtig Marianne Hornbjerg, Retten i Viborg
Dommerfuldmægtig Michael Wennicke, Retten i Holstebro

Konstitution i Østre Landsret

Professor Peter Mortensen, Københavns Universitet
Dommerfuldmægtig Suzanne Holst, Højesteret
Dommerfuldmægtig Camilla Maria Felbo, Retten i Nykøbing Falster
Funktionschef Brit Frimann, Retten i Nykøbing Falster
Dommerfuldmægtig Franjo Stojanovski, Retten i Glostrup
Statsadvokat Mohammad Ashan, Rigsadvokaten
Advokat Rasmus Bjerre, Gorrissen Federspiel
Dommerfuldmægtig Peter Hammershaimb, Østre Landsret
Dommerfuldmægtig Ina Darby Iwersen, Østre Landsret
Kontorchef Ane Røddik Christensen, Justitsministeriet
Senioranklager Jacob Thaarup, Fyns Politi
Dommerfuldmægtig Agnete Ergarth Skouv, Retten i Odense
Fuldmægtig Cecilie Boel Winther, Procesbevillingsnævnet

Stillinger som konstitueret landsdommer (bunkebekæmpelse)

Konstitution i Vestre Landsret

Dommer Jette Fjordbak Skole, Retten i Hjørring

Administrationschef Regitze Brosbøl Riskjær, Vestre Landsret
Funktionschef Henrik Præstegaard Bæk-Jensen, Vestre Landsret
Dommerfuldmægtig Jacob Hinrichsen, Vestre Landsret
Retsassessor Lene Holm Trøst, Retten i Randers

Konstitution i Østre Landsret

Dommer Jakob Fink Nielsen, Retten i Roskilde
Dommer Kim Holst, Retten i Horsens
Dommer Ole Stryhn, Retten i Nykøbing Falster
Dommerfuldmægtig Marie Louise Tønne, Retten på Frederiksberg

Korttidskonstitution (erfaringskonstitution) i Vestre Landsret

Dommer Mette Søndergaard, Retten i Hjørring
Funktionschef Tonni Ochwat, Retten i Hjørring

Korttidskonstitution (erfaringskonstitution) i Østre Landsret

Dommer Jette Christiansen, Retten i Lyngby
Retsassessor Jeanette Melchior, Sø- og Handelsretten
Dommer Dorit Kring, Retten i Odense
Funktionschef Kirsten Hee Larsen, Retten i Hjørring
Dommerfuldmægtig Marianne Nørregaard, Københavns Byret

Årsberetning 2016

Dommerudnævnelsesrådet
Rådets oprettelse og sammensætning
Rådets kompetence
Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser
Behandling af ansøgningsager

Rådets indstillinger i 2016

Rådets praksis
Karriereforløbet frem mod en dommerstilling
Målsætning om en bredere rekruttering
Statistisk oversigt

Korttidskonstitution (advokatkonstitution) i Vestre Landsret

Advokat Allan Brunsvig Sørensen, Advokatfirmaet
Thorninger, Ringkøbing og Hvidesande
Advokat Mads Bygum Krarup, Bech-Bruun
Advokat Christian Ditlev Hindkjær, Advokaterne
Sankt Knuds Torv
Advokat Anne Glintborg Fog, Codex Advokater

Korttidskonstitution (advokatkonstitution) i Østre Landsret

Advokat Michala Bulov Rath, Kammeradvokaten
Advokat Benjamin Lundström, SIRIUS Advokater
Advokat Lisbeth Walthersdorf Katafai, Dansk Industri
Advokat Morten Schwartz Nielsen, Lund Elmer San-
dager Advokatpartnerskab

Stillinger som konstitueret dommer i Sø- og Handelsretten (bunkebe- kæmpelse)

Konstitution i Sø- og Handelsretten

Sekretariatschef Mette Skov Larsen, Sø- og Handels-
retten

Stillinger som konstitueret byrets- dommer i uddannelsesøjemed

Retten i Aalborg

Dommerfuldmægtig Franjo Stovanovski, Retten i
Glostrup
Dommerfuldmægtig Bjarke Stig Andersen, Retten i
Randers

Retten i Viborg

Dommerfuldmægtig Anne Lægaard Bindslev, Retten
i Herning
Dommerfuldmægtig Mette Fauerskov Kristiansen,
Retten i Århus

Retten i Kolding

Advokat Mads Spanggaard Stockholm, Focus Advokater
Senioranklager Michael Bo Hansen, Nordsjællands
Politi

Retten i Odense

Anklager Mette Damgaard, Statsadvokaten i København
Funktionschef Kristine Bro Holbech, Retten i Kolding

Retten i Hillerød

Kontorchef Martin Nyvang, Konkurrence- og Forbru-
gerstyrelsen
Dommerfuldmægtig Signe Borregaard Rasmussen,
Retten på Frederiksberg

Retten på Frederiksberg

Administrationschef Christian Ankerstjerne Rønne-
berg, Retten i Næstved
Dommerfuldmægtig Pernille Holden Poulsen, Retten
i Næstved

Københavns Byret

Chefkonsulent Inge Birgitte Møberg, Justitsministeriet
Dommerfuldmægtig Lene Møller Casapedax, Sø- og
Handelsretten

Rådets praksis

Kvalifikationskrav ved udnævnelse af faste dommere

Efter retsplejelovens § 42, stk. 3, kan kun den, der har bestået juridisk kandidateksamen, udnævnes som fast dommer. Det fremgår endvidere af stk. 4, at udnævnelse som dommer i reglen kræver, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt af landsretten.

Bedømmelsen i landsretten sker ved midlertidig beskikkelse som landsdommer i en konstitutionsperiode på typisk 9 måneder, hvor den pågældende gør tjeneste i 2-3 afdelinger. I denne periode virker og stemmer den pågældende på lige fod med de øvrige landsdommere i afdelingen. Ved konstitutionsperiodens afslutning indhenter landsretspræsidenten udtalelser fra de afdelinger, hvor den pågældende har gjort tjeneste, og udarbejder på dette grundlag en skriftlig vurdering af vedkommendes egnethed som dommer.

Efter retsplejelovens § 43 skal besættelsen af dommerstillinger ske ud fra en samlet vurdering af

ansøgenes kvalifikationer til den pågældende stilling. Der skal herved lægges afgørende vægt på ansøgenes juridiske og personlige kvalifikationer. Også bredden i ansøgenes juridiske erfaringsgrundlag skal tillægges vægt, ligesom det skal indgå i vurderingen, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund.

Retspræsidenter

En retspræsident skal efter retsplejeloven være dommer eller dommerkvalificeret. Den pågældende skal derfor normalt have gennemført en konstitutionsperiode i en af landsretterne og opnået en egnethedsvurdering, som afspejler, at den pågældende lever op til disse krav. Det er sædvanligt – men ikke nogen betingelse – at den pågældende er udnævnt dommer.

Retspræsidenten er efter retsplejelovens § 10 ansvarlig for varetagelsen af de administrative og bevillingsmæssige forhold, der er henlagt til retten herunder blandt andet organisering af arbejdet i retten, personaleledelse, kommunikation i forhold til pressen, rettens professionelle samarbejdspartnere, brugere

og andre interessenter, bevillingsstyring, budgetlægning og budgetopfølgning, regnskab og bevillingsafregning, personale- og lønadministration, it-drift og bygningsadministration. Efter retsplejelovens § 12 træffer retspræsidenten desuden og efter forhandling med rettens øvrige dommere bestemmelse om sagernes fordeling mellem dommerne og om sagernes administrative behandling.

Kvalifikationskravene til en præsident er beskrevet sådan i de seneste stillingsopslag vedrørende disse stillinger:

”Præsidenten skal

- være dommer eller kvalificeret til at blive dommer, jf. retsplejelovens § 43
- nyde kollegial og faglig respekt blandt rettens øvrige dommere
- have gode evner for strategisk ledelse og formå at omsætte Danmarks Domstoles overordnede mål og værdier til konkrete handlingsplaner for rettens arbejde
- have gode evner for organisering af arbejdet i en stor organisation med mange fagprofessionelle
- have gode evner for personaleledelse herunder særligt for ledelse af dommere

Årsberetning 2016

Dommerudnævnelsesrådet
Rådets oprettelse og sammensætning
Rådets kompetence
Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser
Behandling af ansøgningsager

Rådets indstillinger i 2016

Rådets praksis

Karriereforløbet frem mod en dommerstilling
Målsætning om en bredere rekruttering
Statistisk oversigt

- have økonomisk indsigt og forståelse
- være god til at træffe beslutninger og til at føre dem ud i livet
- være en stærk kommunikator
- have en stor arbejdskapacitet ”

Der er i rådet enighed om, at en præsident udover kollegial og faglig respekt skal nyde anerkendelse og desuden have de nødvendige personlige og ledelsesmæssige kompetencer, der fremgår af stillingsopslaget. Evner for administration og personaleledelse er således væsentlige forudsætninger for at kunne bestrebe en stilling som retspræsident, og rådet lægger afgørende vægt på, at ansøgeren må anses for egnet til at være leder af et større embede.

For allerede udnævnte dommere kan sådanne lederkvalifikationer tænkes tilvejebragt på mange måder. Det er således ikke ualmindeligt, at dommere bistår en retspræsident med administrative opgaver eller personaleadministration. Andre dommere og domstolsjurister kan have erhvervet lederkvalifikationer ved at have fungeret som funktionschef i nogle år. Sådanne kvalifikationer kan også være erhvervet gennem arbejde som advokat eller i den offentlige administration eller i privat virksomhed som administrator eller personaleleder. Også arbejde i nævn og råd som formand, medlem eller sekretær kan være af betydning i denne sammenhæng.

Deltagelse på bestyrelsesniveau i organisationer eller foreninger vil ofte indebære administrativt arbejde og dermed give erfaringer, som kan tillægges betydning ved vurdering af en ansøgers kvalifikationer som byretspræsident.

Der findes endvidere en række efteruddannelsesforløb inden for såvel den offentlige som den private sektor, som kan tilføre deltagerne kvalifikationer af betydning for en stilling som administrativ leder af en byret.

Dommerudnævnelsesrådet har konstateret, at der i forbindelse med besættelsen af nogle præsidentstillinger kun har været få ansøgere. Rådet har noteret sig, at der er iværksat tiltag for at afdække årsagen hertil og styrke interessen for præsidentstillingerne og mulighederne for at kvalificere sig til disse. Rådet vil fremover fortsat have fokus på udviklingen i interessen for præsidentstillingerne.

Alder og kønsfordeling ved besættelse af faste dommerstillinger

Det fremgår af Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996, side 188, at udnævnelsesalderen til dommerstillinger i byretterne i en længere årrække havde ligget på omkring 40 år – i Københavns Byret dog et par år lavere. En tilsvarende udnævnelsesalder har været gældende ved udnævnelse til landsdommer i

Vestre Landsret, mens udnævnelsesalderen har ligget noget højere i Østre Landsret.

Domstolsudvalget fandt ikke anledning til at anbefale, at udnævnelsesalderen ændres. De meget begrænsede muligheder for at afskedige dommere gør det således efter udvalgets opfattelse påkrævet, at første udnævnelse sker på et tidspunkt, hvor ansøgeren gennem en længere årrække har demonstreret sine faglige og personlige kvalifikationer. Udvalget anførte endvidere, at det i sig selv er en fordel, at dommere forud for første udnævnelse har opnået den modenhed og erfaring, som følger med alderen.

Rådet har på baggrund af udtalelserne i betænkningen taget udgangspunkt i, at en passende mindstealder ved udnævnelse som byretsdommer også i fremtiden bør være cirka 40 år. Rådet har imidlertid ikke ønsket at lægge sig fast på en mindste udnævnelsesalder. Det er således ikke udelukket, at ansøgere under 40 år vil blive foretrukket frem for ældre ansøgere, hvis deres kvalifikationer klart taler herfor, jf. retsplejelovens § 43. Rådet har i 2016 indstillet 1 ansøger under 40 år til en fast dommerstilling. Ansøgeren var 39 år. Rådet har heller ikke ønsket at lægge sig fast på en højeste udnævnelsesalder, men rådet har hidtil kun indstillet få ansøgere, der er noget over 50 år.

I 2016 afgav rådet indstilling vedrørende 15 stillinger som byretsdommer. Af disse indstillinger angik 7

personer, der allerede var udnævnte dommere ved et andet embede. Gennemsnitsalderen ved førstegangsudnævnelserne som byretsdommer var i 2016 41,5 år.

I 2016 afgav rådet indstilling vedrørende 4 stillinger som landsdommer. Den gennemsnitlige udnævnelssalder var 45,8 år.

Se i øvrigt *Statistisk oversigt* over Dommerudnævnelsesrådets indstillinger fordelt på udnævnelssalder.

Det fremgår af Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996, side 188, at ca. 3/4 af byretsdommerne dengang var mænd, og mere end 4/5 af dommerne i landsretterne og Højesteret var mænd. Udvalget fandt dog ikke grund til at opstille et krav om positiv særbehandling af kvinder ved dommerudnævnelser.

Rådet har i 2016 indstillet 1 mand til prøvevotering som højesteretsdommer, 2 kvinder og 2 mænd til stillingerne som landsdommer, samt 7 kvinder og 8 mænd til stillingerne som byretsdommer.

Udnævnte dommeres ansøgning om en dommerstilling ved en sideordnet ret

Blandt ansøgerne til de opslåede dommerstillinger har der i 2016 været en del allerede udnævnte dommere. For sådanne ansøgere gælder, at deres egnethed som dommer må anses for vurderet ved den tidligere udnævnelse. Udnævnelsen indebærer imidlertid efter rådets opfattelse ikke i sig selv, at en udnævnt dommer, der søger en ny dommerstilling, bør foretrækkes frem for andre kvalificerede ansøgere til stillingen.

Rådet vil som udgangspunkt indstille den ansøger, der efter kriterierne i retsplejelovens § 43 er bedst kvalificeret til en stilling. Det gælder også, selv om der er udnævnte dommere blandt ansøgerne. Dette udgangspunkt kan – i overensstemmelse med tidligere praksis, jf. årsberetninger – fraviges, hvis der foreligger særlige personlige forhold, som ikke kunne forudses ved udnævnelsen af den pågældende dommer.

Når en allerede udnævnt dommer søger en opslået dommerstilling, vil rådet ud over den oprindelige landsretsudtalelse bl.a. lægge vægt på en aktuel vurdering af den pågældendes kvalifikationer. Landsretspræsidenterne har på heldagsmødet i november 2016 (jf. afsnittet "*Rådets oprettelse og sammensætning*") oplyst, at ansøgers landsretsudtalelser i forbindel-

se med besættelsen af en konkret dommerstilling suppleres med en aktuel vurdering, der dog ikke har karakter af en fornyet landsretsudtalelse. Denne vil basere sig på kendskabet til ansøgerens hidtidige virke og foretages navnlig på grundlag af en aktuel udtalelse fra præsidenten ved dommerens nuværende embede og landsrettens kendskab til den pågældende f.eks. i forbindelse med behandling af den pågældendes afgørelser og eventuel fornyet konstitution (erfarings-, forfalds- eller bunkebekæmpelseskonstitution). En aktuel vurdering kan føre til, at en ansøger anses for bedre kvalificeret til en dommerstilling end resultatet af uddannelseskonstitutionen viste.

Ved vurderingen af, om en udnævnt dommer skal indstilles til en konkret stilling, vil rådet også lægge vægt på at sikre kontinuiteten og en hensigtsmæssig sammensætning af dommerkollegiet for så vidt angår alder og erfaring i den afgivende ret. Man kan derfor efter udnævnelse i et dommerembede ikke forvente efter kort tid at blive foretrukket til et nyt embede, medmindre særlige forhold undtagelsesvis taler herfor. Under henvisning hertil indstiller rådet derfor som udgangspunkt ikke ansøgere, der har været mindre end omkring 3 år i deres nuværende embede.

Hvis en allerede udnævnt dommer har været i sit nuværende embede i 5 til 6 år eller mere, og er der efter en aktuel vurdering af den pågældende grundlag for at antage, at dennes kvalifikationer er på stort

Årsberetning 2016

Dommerudnævnelsesrådet
Rådets oprettelse og sammensætning
Rådets kompetence
Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser
Behandling af ansøgningsager

Rådets indstillinger i 2016

Rådets praksis

Karriereforløbet frem mod en dommerstilling
Målsætning om en bredere rekruttering
Statistisk oversigt

set samme niveau som ansøgeren med den bedste udtalelse, vil dette blive tillagt betydning ved rådets vurdering af, hvilken ansøger der skal indstilles til den pågældende stilling. Der vil i den forbindelse endvidere blive lagt vægt på, om særlige forhold hos det modtagende embede har betydning for, om den udnævnte dommer skal indstilles til stillingen.

Anvendt terminologi i forbindelse med landsretsudtalelser

Som nævnt i afsnittet *Kvalifikationskrav for udnævnelse af faste dommere* kræver udnævnelse som dommer i reglen, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt af landsretten.

Det fremgår af Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996, side 133, at landsretspræsidenterne ved egnethedsvurderingen skelner mellem fem hovedkategorier:

- Meget/særdeles velkvalificeret
- Velkvalificeret
- Kvalificeret
- Ikke sikkert kvalificeret
- Ikke kvalificeret

Landsretterne har i praksis opdelt kategorien ”velkvalificeret” i tre kategorier og har tidligere anvendt lidt forskellige betegnelser herfor, ligesom betegnelserne har skiftet lidt over tid.

Det er vigtigt for rådets egen vurdering af ansøgers juridiske kvalifikationer og egnethed – navnlig når det drejer sig om egnethedsvurderinger, ifølge hvilke ansøgere er klart velkvalificerede – at rådet kan lade enslydende egnethedsvurderinger fra de to landsretter indgå i rådets samlede vurdering med samme vægt. Landsretterne har for nogle år siden gennemført en harmoniseret de formuleringer, der bliver anvendt i landsretsudtalelserne, således at der nu i begge landsretter anvendes følgende sammenfattende beskrivelse af den pågældendes egnethed som dommer:

- Særdeles velkvalificeret
- Velkvalificeret, idet dette trin er opdelt således:
 - Meget sikkert velkvalificeret
 - Sikkert velkvalificeret
 - Velkvalificeret
- Kvalificeret
- Ikke sikkert kvalificeret
- Ikke kvalificeret

En oversigt over fordelingen af landsretsudtalelserne inden for de enkelte kategorier samt over kvalifikationsvurderingen for byretsdommere indstillet til udnævnelse i 2016 er medtaget i afsnittet Statistisk oversigt.

Midlertidig beskikkelse som dommer

Som nævnt i afsnittet *Rådets kompetence* afgiver Dommerudnævnelsesrådet også indstillinger vedrø-

rende beskikkelse i en række midlertidige dommerstillinger. Disse dommerstillinger er oprettet med forskellige formål, og der er derfor visse forskelle med hensyn til, hvad Dommerudnævnelsesrådet lægger vægt på ved afgivelsen af sine indstillinger.

Fælles for alle dommerstillinger, uanset om de er midlertidige eller faste, er naturligvis, at der må lægges afgørende vægt på ansøgerens juridiske og personlige kvalifikationer.

For så vidt angår midlertidig beskikkelse som landsdommer i medfør af retsplejelovens § 44 b (uddannelseskonstitution) skal denne ordning medvirke til at sikre en bredere rekruttering til domstolene, og det er derfor væsentligt, at jurister med anden erhvervs-mæssig baggrund end arbejde som dommerfuldmægtig kan konstitueres i landsretten med henblik på en eventuel senere dommerkarriere. Endvidere skal ordningen sikre, at kvalificerede dommerfuldmægtige kan afslutte deres uddannelsesforløb med en landsretskonstitution. Hvis en dommerfuldmægtig har gjort tjeneste som fuldmægtig i landsretten, konstitueres den pågældende som altovervejende hovedregel i umiddelbar forlængelse af fuldmægtigtjenesten. Andre dommerfuldmægtige konstitueres typisk, når de efter at have gennemført den 3-årige grunduddannelse for dommerfuldmægtige har 8-10 års anciennitet. Endelig skal ordningen medvirke til at sikre, at udnævnte byretsdommere i forbindelse med en

Årsberetning 2016

Dommerudnævnelsesrådet
Rådets oprettelse og sammensætning
Rådets kompetence
Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser
Behandling af ansøgningsager

Rådets indstillinger i 2016

Rådets praksis

Karriereforløbet frem mod en dommerstilling
Målsætning om en bredere rekruttering
Statistisk oversigt

ny landsretskonstitution får mulighed for at opnå en bedømmelse af deres egnethed som landsdommer. Dommerudnævnelsesrådet foretager løbende en afvejning af disse hensyn med henblik på at sikre både den brede rekruttering og muligheden for uddannelse og efteruddannelse af domstolsjurister. I denne afvejning indgår blandt andet statistiske oplysninger om behovet for nyudnævnelse af dommere i de kommende år og om domstolsjuristernes alder og anciennitet, jf. afsnittet *Antal og fordeling af 9-måneders konstitutionsstillingerne*.

Hensynet til at sikre en bred rekruttering til domstolene har også stor betydning ved besættelse af stillinger som midlertidigt beskikket byretsdommer i medfør af retsplejelovens § 44 b (byretskonstitution i uddannelsesøjemed). Desuden lægger rådet vægt på, at den pågældende skønnes egnet til at beklæde retten på egen hånd, idet den konstituerede byretsdommer skal lede retten og i øvrigt selvstændigt behandle retssager, herunder foretage forligsmægling. Stillingerne som midlertidigt beskikket byretsdommer i uddannelsesøjemed retter sig primært mod ansøgere i begyndelsen af 30-erne, som har 6-7 års erhvervs erfaring fra arbejde enten i eller uden for domstolene.

Ved beskikkelse i midlertidige dommerstillinger oprettet i henhold til tekstanmærkning 103 til finansloven spiller hensynet til aldersfordeling og en bred rekruttering ved domstolene en mindre rolle, idet der

under hensyn til formålet med oprettelsen af disse stillinger, jf. afsnittet *Tekstanmærkninger på finansloven*, i højere grad må lægges vægt på, at den, der beskikkes, umiddelbart kan indgå og deltage i rettens arbejde.

Særligt om byretskonstitution i uddannelsesøjemed

Som nævnt i indledningen blev det fra september 2010 muligt for dommerfuldmægtige, retsassessorer og andre jurister, herunder advokater, at få et dybere indblik i arbejdet som byretsdommer, idet der fra dette tidspunkt er etableret en ordning med et antal midlertidige beskikkelser som byretsdommer i uddannelsesøjemed. Grundlaget herfor var den ændring af retsplejelovens § 44 b, der skete ved lov nr. 1266 af 16. december 2009. Af forarbejderne til denne lov fremgår det, at Domstolsstyrelsen i efteråret 2006 nedsatte et udvalg, der fik til opgave at bidrage til de overordnede visioner for et samlet karriere- og kompetenceudviklingsforløb for domstolsjurister fra rekruttering til pensionering for at lægge op til en bred debat om en ny karrierestruktur, der kan imødekomme de udfordringer, som domstolene står over for efter gennemførelsen i 2007 af den seneste domstolsreform. På baggrund af anbefalingerne fra udvalget har Domstolsstyrelsen ønsket at iværksætte en række initiativer, der skal sikre

- at domstolene til stadighed kan tiltrække de bedste jurister,
- et mere åbent og gennemsigtigt karriereforløb, hvor det er naturligt at "gå ind og ud" af Danmarks Domstole,
- at den enkeltes faglighed til stadighed udvikles gennem løbende efteruddannelse og kompetenceudvikling, og
- at den enkelte løbende modtager konstruktiv feedback og evaluering.

Et af disse initiativer er at kunne tilbyde både dommerfuldmægtige, retsassessorer og andre jurister, herunder advokater, mulighed for et konstitutionsforløb i byretten. Hensigten hermed er dels at skabe et mere åbent og gennemsigtigt karriereforløb, hvor det er naturligt at "gå ind og ud" af Danmarks Domstole, dels at styrke mulighederne for løbende efteruddannelse og kompetenceudvikling, der sikrer, at den enkelte løbende modtager konstruktiv feedback og evaluering.

Det er endvidere Domstolsstyrelsens opfattelse, at en konstitution i byretten i særlig grad vil kunne belyse den pågældende jurists evner for retsledelse og forligsmægling. Byretskonstitution vil dermed kunne udgøre et godt supplement til en uddannelseskonstitution i landsretten.

Det er forventningen, at der typisk vil være et ønske om at gennemføre en byretskonstitution inden en

Årsberetning 2016

Dommerudnævnelsesrådet
Rådets oprettelse og sammensætning
Rådets kompetence
Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser
Behandling af ansøgningsager

Rådets indstillinger i 2016

Rådets praksis

Karriereforløbet frem mod en dommerstilling
Målsætning om en bredere rekruttering
Statistisk oversigt

eventuel landsretskonstitution. Byretskonstitutionen vil dermed kunne bidrage til, at den enkelte får mulighed for at afprøve sine evner som dommer og dermed opnå en karrieremæssig afklaring forud for en landsretskonstitution. Der kan imidlertid være tilfælde, hvor personer uden forudgående domstolserfaring, der har gennemført en vellykket landsretskonstitution, ønsker efterfølgende at gennemføre en byretskonstitution med henblik på en afklaring af, om vedkommende ønsker at søge en stilling som byretsdommer. Det er derfor muligt at blive konstitueret i byretten i uddannelsesøjemed såvel forud for som efter en konstitution i landsretten.

Konstitutionsperioden i byretten har en varighed af 4 måneder, der gennemføres ved én byret. I konstitutionsperioden skal den konstituerede følge to evalueringsskemaer i hver to måneder. Ved afslutningen af konstitutionsperioden afgiver byrettens præsident en udtalelse om den konstitueredes kvalifikationer, herunder den konstitueredes egnethed som dommer. Byretspræsidentens udtalelse udfærdiges på grundlag af udtalelser fra de to evalueringsskemaer.

Det har i 2016 været muligt at blive konstitueret som byretsdommer i uddannelsesøjemed i 7 byretter² i perioderne 1. marts – 30. juni og 1. september – 31. december. Dommerudnævnelsesrådet afgav på sit møde den 27. oktober 2016 indstilling om besættelse af et tilsvarende antal stillinger til besættelse den 1. marts 2017.

Der var i alt 169 ansøgninger til de 14 stillinger, idet det bemærkes, at flere ansøgere havde søgt konstitutionsstillinger ved flere retter.

Sager vedrørende besættelse af stillinger som konstitueret byretsdommer i uddannelsesøjemed behandles som beskrevet under afsnittet *Fremgangsmåde ved stillingsbesættelser*. Som nævnt i dette afsnit hører det til undtagelsen, at rådet afholder samtaler med ansøgere til midlertidige stillinger. Rådet baserer i relation til midlertidige stillinger især sin vurdering på ansøgningen med bilag, herunder udtalelser fra nuværende og tidligere arbejdsgivere, samt på landsrets- og byretspræsidenternes indstillinger. Det er ved besættelse af byretsdommerstillinger vigtigt at sikre sig, at de foretrukne ansøgere er egnede til at beklæde retten på egen hånd. Uanset dette finder rådet, at det er forsvarligt at undlade at indkalde ansøgerne til personlig samtale. Rådet tillægger det herved vægt, at konstitutionsforløbet på 4 måneder foregår under opsyn af evalueringsskemaer, at der foreligger begrundede indstillinger fra de berørte byretspræsidenter, og at de berørte byretter afholder samtaler med udvalgte ansøgere.

Alder, anciennitet og kønsfordeling ved konstitution

Uddannelseskonstitutioner

Dommerudnævnelsesrådet har i 2016 indstillet i alt 22 ansøgere til stillinger som konstitueret landsdommer i henhold til retsplejelovens § 44 b (9-måneders uddannelseskonstitution). 13 af de indstillede har været dommerfuldmægtige, for hvem en uddannelseskonstitution i en landsret er en afsluttende del af uddannelsen. Derudover har rådet indstillet 1 fra Justitsministeriets departement, styrelser m.v., 2 advokater, 2 med anden offentlig ansættelse, 2 fra universiteter og 2 fra politi/anklagemyndighed.

Den gennemsnitlige eksamensanciennitet og alder for de indstillede ansøgere har været forholdsmæssigt lavere for dommerfuldmægtige end for andre ansøgere. På indstillingstidspunktet var den gennemsnitlige alder således 40,5 år for dommerfuldmægtige og 42,0 år for andre ansøgere³. Af de indstillede var 11 kvinder og 11 mænd.

² Retterne i Aalborg, Viborg, Kolding, Odense, Hillerød samt Retten på Frederiksberg og Københavns Byret.

³ Andre ansøgere omfatter også retsassessorer og dommere.

Bunkebekæmpelse

Dommerudnævnelsesrådet har i 2016 indstillet i alt 9 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer med henblik på nedbringelse af retternes sagsbehandlingstider. 4 af de indstillede ansøgere var dommere, 4 af de indstillede var retsassessorer og 1 af de indstillede har haft anden offentlig ansættelse. På indstillingstidspunktet var den gennemsnitlige alder for ansøgerne 41,6 år. Af de indstillede var 4 kvinder og 5 mænd.

Erfaringskonstitutioner

Derudover har Dommerudnævnelsesrådet i 2016 indstillet i alt 7 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikket dommer med henblik på erfaringskonstitution. 3 af de indstillede ansøgere var dommere og 4 af de indstillede var retsassessorer.

Efter retsplejelovens § 44 b kan Justitsministeriet bl.a. meddele midlertidig beskikkelse som landsdommer med henblik på en uddannelseskonstitution. Det vil sædvanligvis være en konstitution efter § 44 b, der danner grundlag for egnethedsvurderingen efter § 42, stk. 4. Der er imidlertid skabt mulighed for, at der efter § 44 b også kan meddeles midlertidig beskikkelse som landsdommer med henblik på erfaringskonstitution.

Ordningen er forbeholdt dommere og øvrige erfarne domstolsjurister.

Ordningens hovedformål er erfaringsudveksling mellem byretterne og landsretterne samt fortsat faglig udvikling for de konstituerede.

Erfaringskonstitutionen vil som det helt klare udgangspunkt ikke give grundlag for en fornyet udtalelse om den pågældendes faglige og personlige kvalifikationer efter § 42, stk. 4. Måtte der være et ønske om fornyet konstitution primært med henblik på en supplerende egnethedsvurdering, må der derfor henvises til at søge en almindelig konstitution.

Kompetencen til at besætte stillingerne ligger hos Justitsministeriet efter indstilling fra Dommerudnævnelsesrådet på samme måde som ved andre konstitutioner efter retsplejelovens § 44 b.

Der er tre til fire erfaringskonstitutioner af tre måneders varighed i hver landsret årligt. Stillingerne bliver sædvanligvis opslået en gang om året. Det fremgår af stillingsopslagene, at der er tale om en erfaringskonstitution. Nærmere oplysning herom kan fås i Domstolsstyrelsens HR-center.

Byretskonstitutioner

Endelig har Dommerudnævnelsesrådet i 2016 indstillet i alt 14 ansøgere til stillinger som konstitueret byretsdommer i uddannelsesøjemed. 8 af de indstillede har været dommerfuldmægtige eller retsassessorer. Derudover har rådet indstillet 2 fra Politi-/anklagemyndigheden, 1 advokat og 3 med anden offentlig ansættelse. På indstillingstidspunktet var den gennemsnitlige alder for ansøgerne 37,9 år. Af de indstillede var 8 kvinder og 6 mænd.

Advokatkonstitutioner

Efter retsplejelovens § 44 c kan advokater beskikkes midlertidigt som landsdommer for en periode af 3 måneder i en såkaldt korttidskonstitution. I 2016 har rådet indstillet 8 advokater til 3-måneders korttidskonstitutionsstillinger. Af de 104 personer, der siden ordningens start allerede har gennemført en korttidskonstitution, er 19 senere overgået til en ordinær konstitution.

Interessen blandt (yngre) advokater for disse korttidskonstitutioner, der giver mulighed for – uden en længere afbrydelse af advokatgerningen – at få erfaringer med dommergerningen, var stigende fra ordningens start medio 2000. I 2016 har interessen været vigende. Ordningens hovedformål er at skabe dels en interesse for dommergerningen, dels en gensidig forståelse for og indsigt i domstolens og

Årsberetning 2016

Dommerudnævnelsesrådet
Rådets oprettelse og sammensætning
Rådets kompetence
Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser
Behandling af ansøgningsager

Rådets indstillinger i 2016
Rådets praksis
Karriereforløbet frem mod en dommerstilling
Målsætning om en bredere rekruttering
Statistisk oversigt

advokaternes arbejde, men det er Dommerudnævnelsesrådets opfattelse, at der også må være et naturligt uddannelsesmæssigt aspekt i benyttelsen af advokatkonstitutioner. Det er derfor Dommerudnævnelsesrådets håb, at advokatkontorerne i de kommende år vil gøre mere for at inddrage advokatkonstitutioner som et fast led i uddannelsen af kontorenes advokater.

Den gennemsnitlige alder ved korttidskonstitutioner har traditionelt været forholdsmæssigt lavere end for ordinære konstitutioner. Dommerudnævnelsesrådet ser dog gerne, at ansøgerne har forudgående erfaring, før en korttidskonstitution påbegyndes.

I almindelighed er møderet for landsretten en forudsætning for at kunne komme i betragtning til en korttidskonstitution. Se mere om retningslinjerne for korttidskonstitution af advokater i landsretterne på www.domstol.dk. Ordningen blev indført som en forsøgsordning, men er siden hen gjort permanent, jf. lov nr. 229 af 2. april 2003 om ændring af retsplejeloven.

Karriereforløbet frem mod en dommerstilling

9- måneders konstitution i landsretten som betingelse for en dommerkarriere

Som anført ovenfor kræver udnævnelse som landsdommer eller dommer i en byret eller Sø- og Handelsretten i reglen, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt af landsretten. Denne regel betyder, at ingen – bortset fra ganske særligt kvalificerede ansøgere – kan komme i betragtning til en lands- eller byretsdommerstilling uden først at have været konstitueret i enten Vestre eller Østre Landsret.

Nedenfor beskrives en række forhold, der formentlig spiller en rolle for den interesse, der er for disse konstitutionsstillinger fra ansøgere med en anden baggrund end den hidtil traditionelle.

- Der er ingen sikkerhed for at opnå en fast dommerstilling efter konstitutionen. Da der sædvanligvis er mange velkvalificerede ansøgere til de relativt få dommerstillinger, vil end ikke en god landsretsudtalelse være et sikkert adgangskort til en dommer-

stilling. Ved at søge om konstitution og – i fald den opnås – om orlov fra sin hidtidige stilling anses en ansøger almindeligvis for at tilkendegive et ønske om et efterfølgende karriereskift. En sådan person må tage i betragtning, at vedkommende derved let vil forringe karrieremulighederne i sin hidtidige ansættelse og kan komme i en udsat position, hvis der skal foretages indskrænkninger, medens konstitutionen står på. Forud for at søge om en uddannelseskonstitution må en kvalificeret ansøger således gøre op med sig selv, om vedkommende vil løbe risikoen for efterfølgende at stå i en situation, hvor opnåelse af en dommerstilling er særdeles usikker samtidig med, at den hidtidige beskæftigelse kan være forringet eller gået tabt.

- Selv om en ansøger får en så god landsretsudtalelse, at ansøgeren kan påregne at få en dommerstilling, kan vedkommende på ingen måde regne med at få stillingen umiddelbart efter konstitutionsperiodens udløb. Ansættelsesforholdet i landsretten ophører ved konstitutionsperiodens udløb, og vedkommende må med den deraf følgende usikkerhed vente på, at en dommerstilling bliver ledig.

- Kvalificerede advokater vil sjældent komme i betragtning til en 9-måneders konstitutionsstilling, før de har nået en vis alder. De vil da oftest være så involveret i virksomheden som advokat og i forholdet til deres klienter, at dette forhold i sig selv taler imod at søge over i et helt andet karriereforløb – så meget mere, som det, der ovenfor er anført, også gælder advokater. Hertil kommer, at en advokat, der vil kunne kvalificere sig til en dommerstilling, oftest har opnået eller har udsigt til at opnå et indtægtsniveau, som er højere end en dommerløn.

Nogle af disse forhold kan kun ændres inden for de gældende rammer, hvis der sker et holdningskift til uddannelseskonstitutioner. Dette vil kunne ske, hvis en 9-måneders konstitution ikke alene bliver betragtet som en eksamen, som den konstituerede skal gennemgå for at blive dommer snarest efter konstitutionsforløbet. Incitamentet til at søge en konstitutionsstilling ville formentlig øges, hvis konstitutionen blev set i det bredere perspektiv, at den ikke udelukkende søges med henblik på snarest efter at blive dommer, men eventuelt også med henblik på tilføre den konstituerede og vedkommendes eksisterende arbejdssted indsigt i dommerarbejdet.

I dette perspektiv vil en konstitution ikke nødvendigvis fremstå som en ulempe for den konstitueredes arbejdsgiver, men vil kunne opfattes som en midlertidig eller permanent investering med henblik på at drage nytte af det detaljerede kendskab til arbejdsformen og beslutningsprocesserne ved domstolene, som opnås gennem 9 måneders praktisk arbejde i en landsret. De konstituerede, der har opnået en tilfredsstillende konstitutionsudtalelse, og som måtte være interesseret i at blive dommer, vil også herved få en bedre mulighed for at afvente ledighed i en dommerstilling, som de har særlig interesse i at søge.

Efter henstilling fra Dommerudnævnelsesrådet er der gennem de senere år gennemført en række initiativer, der skal sikre konstituerede dommere, der ikke forud for konstitutionsperioden var ansat ved domstolene, bedre ansættelsesvilkår. Blandt andet kan der nu ydes godtgørelse efter de gældende regler i aftale om tjenesterejser i form af udstationeringsgodtgørelse eller transportgodtgørelse. Ligeledes er det sikret, at konstituerede dommere, der ikke forud for konstitutionen var ansat ved domstolene eller var tjenestemænd, modtager pensionsbidrag af lønrammelønnen under konstitutionen, og at pensionsbidraget kan indbetales på egen pensionsopsparing frem for til Juristernes og Økonomernes Pensionskasse (JØP), forudsat at den konstituerede ikke tidligere har haft en pensionsordning i JØP.

Antal og fordeling af 9- måneders konstitutionsstillingerne

Rådet har i perioden 1. juli 1999 – 31. december 2016 indstillet i alt 539 ansøgere (heraf delte fire ansøgere to stillinger) til stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (bortset fra de 104 særlige korttidskonstitutioner for advokater). Omkring halvdelen, eller i alt 266 af de indstillede har været dommerfuldmægtige eller retsassessorer, for hvem en uddannelseskonstitution i en af landsretterne er en afsluttende del af deres uddannelse. Derudover har rådet i perioden indstillet 71 advokater, 50 fra Justitsministeriets departement, styrelser m.v., 11 fra Domstolsstyrelsen og Procesbevillingsnævnet, 26 fra politi/anklagemyndighed, 26 med anden offentlig ansættelse, 17 fra universitetsverdenen, 45 allerede udnævnte dommere, hvoraf to delte en stilling, og 15 personer med anden privat ansættelse.

Dommerudnævnelsesrådet har ved valget mellem ansøgere til uddannelseskonstitutionsstillinger måttet sigte både på at give mulighed for en bredere rekruttering til dommerstillinger og på, at dommerfuldmægtige og retsassessorer kan opnå den landsretskonstitution, som er et normalt led i deres uddannelsesforløb. Som følge af en henstilling fra rådet blev antallet af uddannelseskonstitutionsstillinger i 2002 udvidet med 2 til i alt 20 fordelt med 7 i Vestre Landsret og 13 i Østre Landsret. I forbindelse med

domstolsreformen i 2007 blev der nedlagt 3 konstitutionsstillinger i Vestre Landsret og 1 konstitutionsstilling i Østre Landsret. Antallet har løbende været reguleret, således at der siden 2012 årligt har været 6 uddannelseskonstitutioner i Vestre Landsret og 13 uddannelseskonstitutioner i Østre Landsret. I sin betænkning nr. 1319/1996, side 198, antog Domstolsudvalget imidlertid, at det var nødvendigt med 30 konstitutionsstillinger, hvis en bredere rekruttering skulle opnås, og alle dommerfuldmægtigene skulle kunne afslutte deres uddannelse. Antallet af ansøgere til uddannelseskonstitutioner har været varierende, således at der i visse perioder ikke har været noget særligt pres på disse stillinger, mens der i andre perioder har været mange ansøgere til stillingerne, ligesom der har kunnet opleves forskel i antallet af ansøgninger til henholdsvis Vestre og Østre Landsret. Dommerudnævnelsesrådet, Domstolsstyrelsen og landsretterne følger løbende udviklingen og behovet for justeringer i antallet af konstitutionsstillinger, idet såvel ovenstående hensyn som økonomiske hensyn må indgå i den forbindelse.

For en nærmere beskrivelse af forløbet af en konstitutionsperiode henvises til landsretternes hjemmesider: www.domstol.dk/vestrelandsret og www.domstol.dk/oestrelandsret.

Målsætning om en bredere rekruttering

Det har tidligere i den offentlige debat været nævnt⁴, at det ikke er lykkedes at realisere Domstolsudvalgets målsætning i betænkning nr. 1319 af 19. juni 1996 om en bredere rekruttering til domstolene, navnlig ikke for så vidt angår byretterne og landsretterne.

Rådet skal hertil bemærke, at Domstolsudvalgets intentioner var at skabe så gode rammer som muligt for en bredere rekruttering, men at udvalget samtidig forudsatte, at mange dommere fortsat vil blive rekrutteret fra de samme kredse som tidligere⁵.

Rådet skal endvidere bemærke, at Domstolsudvalget i sin betænkning fandt, at målsætningen om en bredere dommerrekruttering kunne ske både ved rekruttering af dommere med en anden baggrund end den traditionelle og ved at få dommere med et så bredt erfaringsgrundlag som muligt⁶. Begge aspekter indgår således i det grundlæggende spørgsmål om en bredere rekruttering af dommere.

Det følger af retsplejelovens § 43, at det ikke er et isoleret eller absolut mål at ansætte ansøgere med en anden baggrund end den traditionelle, hvis der er en anden i ansøgergruppen med en traditionel baggrund,

som har bedre kvalifikationer. Det fremgår således udtrykkeligt af retsplejelovens § 43, at besættelsen af dommerstillinger skal ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer, og at der herved skal lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Der skal endvidere lægges vægt på bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag og målsætningen om, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund. Dette ændrer imidlertid ikke ved, at det primære hensyn under alle omstændigheder er at få dommere med det fornødne høje kvalitetsniveau⁷.

Som nævnt i indledningen er det stadig kun relativt få ansøgere med udelukkende en anden erhvervsbaggrund end den traditionelle for justitsvæsenet, der indstilles til dommerstillinger i byretterne og til dels i landsretterne. Rådet er derfor enig i, at der på dette punkt ikke er sket nogen væsentlig ændring i udnævnelsespraksis siden rådets nedsættelse i 1999. Dette hænger imidlertid sammen med, at der i ansøgerfelterne til de faste dommerstillinger fortsat er langt mellem kvalificerede ansøgere med udelukkende en anden erhvervsbaggrund end den traditionelle.

I det følgende skal nævnes en række faktorer, der efter rådets opfattelse har betydning for vurderingen af, i hvilket omfang målsætningen om en bredere rekruttering er lykkedes.

1. Oplysningerne om den samlede erhvervs erfaring hos de førstegangsudnævnte dommere tegner et billede af en generelt væsentligt bredere erhvervs erfaring hos de førstegangsudnævnte dommere, end det har været nævnt i den offentlige debat. Som nævnt i indledningen finder rådet denne udvikling tilfredsstillende.

⁴ To artikler af lektor, Ph.d. Michael Gøtze i henholdsvis Retfærd, årgang 33, 2010 nr. 1/128, s. 3ff og Politik, nr. 1, årgang 13, 2010, s. 63 ff.

⁵ Se Domstolsudvalgets betænkning 1319/1996 side 188.

⁶ Se Domstolsudvalgets betænkning 1319/1996 afsnit 5.11.3. (side 176 ff).

⁷ Se også justitsministerens besvarelse af spørgsmål 783 og 784 fra Folketingets Retsudvalg (2007-08, 2. samling) samt artikel i Advokaten nr. 7/08 af Dommerudnævnelsesrådets daværende formand Lene Pagter Kristensen.

2. Hensynet i retsplejelovens § 43 til, at dommere bør have ”forskellig juridisk erhvervsbaggrund”, har således fået betydning for tilrettelæggelsen af erhvervsforløbet også inden for den traditionelle ansøgerkreds. Således er det gennem de senere år blevet mere almindeligt, at domstolsjurister i en periode søger beskæftigelse uden for domstolene, ligesom der i forlængelse af arbejdet i Visionsudvalget for domstolsjurister er taget en række initiativer, der skal sikre en højere grad af interaktion mellem domstolsjurister og andre jurister. Blandt andet er der skabt hjemmel til etablering af turnusordninger med fx advokatbranchen og offentlige arbejdspladser som Justitsministeriet, Anklagemyndigheden, Landsskatteretten og Ankestyrelsen. Et andet initiativ er den byretskonstitutionsordning, som er beskrevet foran i afsnittet *Særligt om byretskonstitution i uddannelsesøjemed*. Der kan læses mere om initiativerne i forlængelse af Visionsudvalgets arbejde på www.domstol.dk (via linkene ”Domstolsstyrelsen” og ”udvalg”).
3. Rådet konstaterer med tilfredshed, at der har meldt sig et stigende antal kvalificerede ansøgere med en anden erhvervmæssig baggrund end den traditionelle, herunder også til uddannelseskonstitutioner i såvel landsretterne som byretterne. Rådet har også i 2016 måttet konstatere, at interessen for de særlige korttidskonstitutioner i landsretten for advokater stadig ikke er tilfredsstillende.

4. Efterhånden som flere og flere med en ikke-traditionel erhvervs erfaring har gennemgået et konstitutionsforløb i landsretterne, er der håb om, at der med tiden vil vise sig flere kvalificerede ansøgere uden for den traditionelle kreds. En udvikling i denne retning har kunnet spores også i 2016.
5. De statistiske oplysninger om de indstillede ansøgers erhvervsbaggrund har i rådets årsberetninger før 2003 været baseret på den stilling, som de indstillede havde på udnævnelsestidspunktet. De indstillede ansøgers samlede erhvervs erfaring er siden årsberetningen for 2003 søgt illustreret i en grafisk fremstilling under afsnittet *Statistisk oversigt*. Ansøgernes samlede erhvervs erfaring fremgår af statistikken – dvs. svarende til de forhold, som Dommerudnævnelsesrådet i overensstemmelse med retsplejelovens § 43 i praksis lægger vægt på. Det er i den forbindelse ikke relevant at medtage forflytninger inden for byretterne.
6. Det samlede billede, som tegner sig på nuværende tidspunkt, hvor reformen har været i kraft i ca. 17 år, er, at flere og flere af de dommere, der udnævnes i dag, har et bredt erhvervmæssigt erfaringsgrundlag, herunder anden erhvervmæssig erfaring end den traditionelle. Dommerudnævnelsesrådet ser dette som en tilfredsstillende udvikling. Hvad angår landsdommer- og byretsdommerstillinger, er der stadig kun få kvalificerede ansøgere helt

”udefra”. Som nævnt i indledningen kan der ikke bortses fra, at en væsentlig medvirkende årsag her til kan være, at dommerstillinger lønmæssigt ikke kan konkurrere med de stillinger, som jurister med de fornødne kvalifikationer til at blive dommere har mulighed for at søge i andet – og herunder især privat – regi.

Kønsfordeling

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

Landsretspræsident

0 mænd
1 kvinde

Bysretspræsident

0 mænd
1 kvinde

Højesteretsdommere

1 mand
0 kvinde

Landsdommere

2 mænd
2 kvinder

Advokatkonstituerede

5 mænd
3 kvinder

Bunkebekæmpelse

5 mænd
4 kvinder

Byretsdommere

8 mænd
7 kvinder

Uddannelseskonstitutioner

6 mænd
8 kvinder

Landsretskonstitutioner

11 mænd
11 kvinder

Erfaringskonstitutioner

1 mand
6 kvinder

Konstitueret dommer S&H

0 mænd
1 kvinde

Aldersfordeling

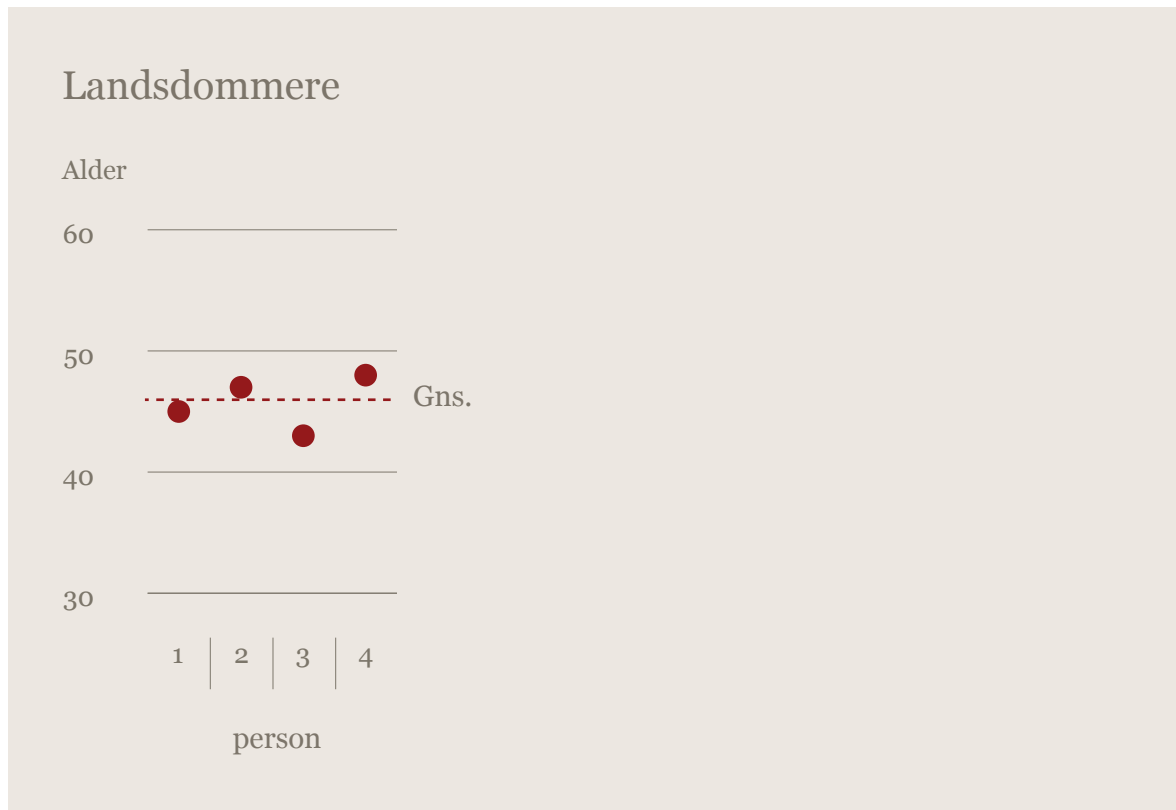
Dommerudnævnelsesrådets indstilling til prøvevotering – Alder ved indstillingen

Aldersfordeling

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger – Alder ved udnævnelse

Aldersfordeling

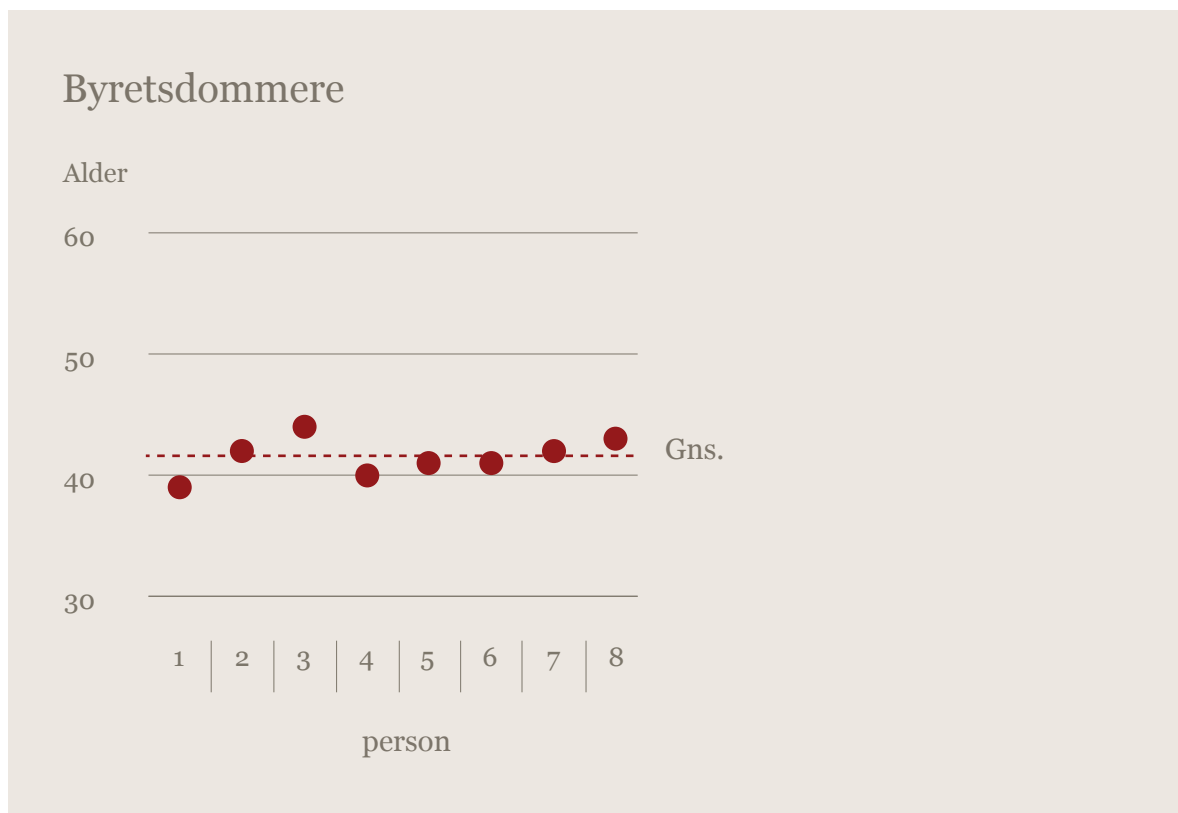
Dommerudnævnelsesrådets indstillinger – Alder ved udnævnelse

Aldersfordeling

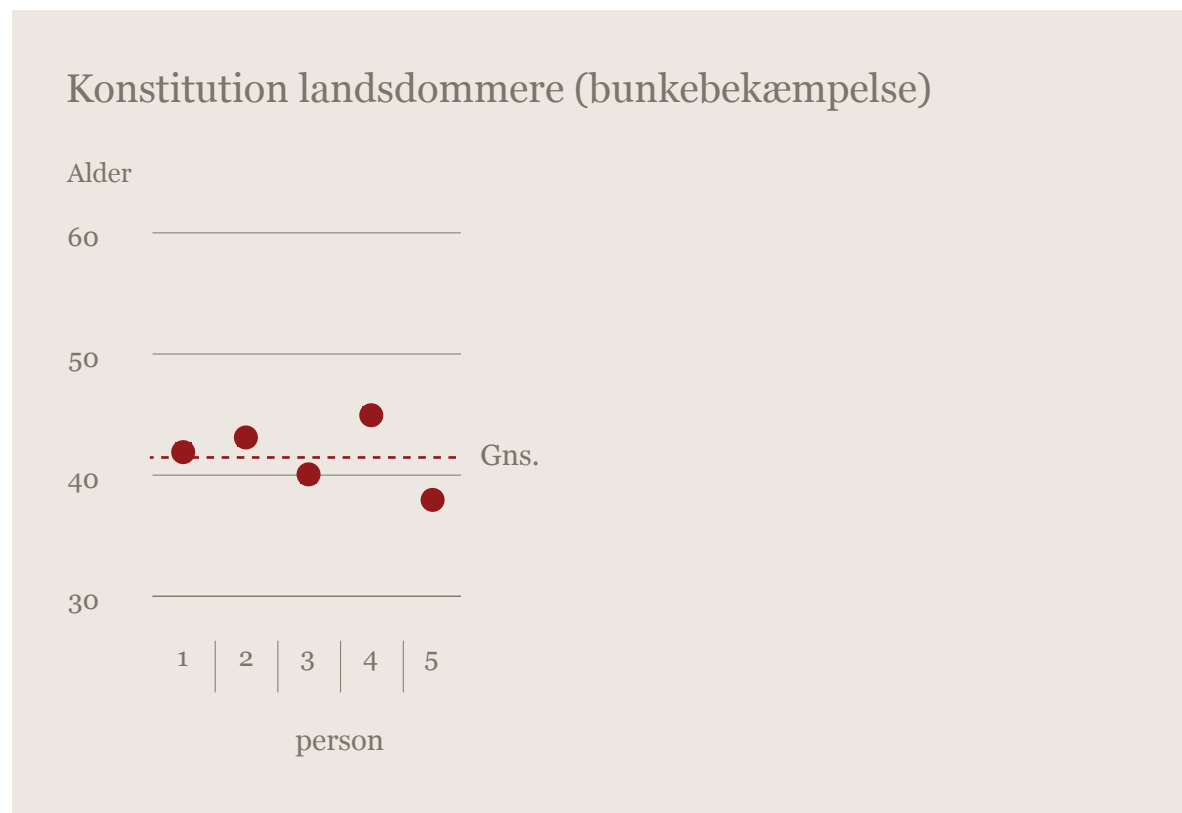
Dommerudnævnelsesrådets indstillinger – Alder ved udnævnelse

Aldersfordeling

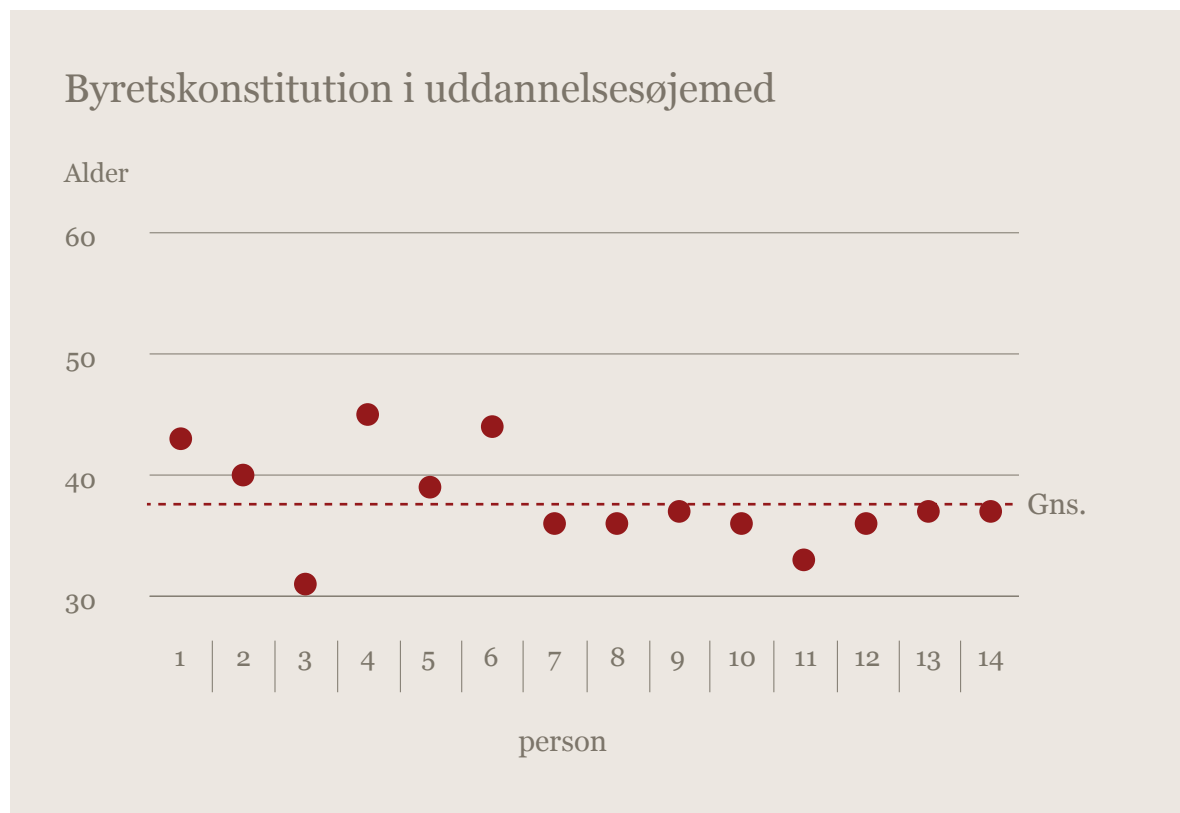
Dommerudnævnelsesrådets indstillinger – Alder ved konstitution

Aldersfordeling

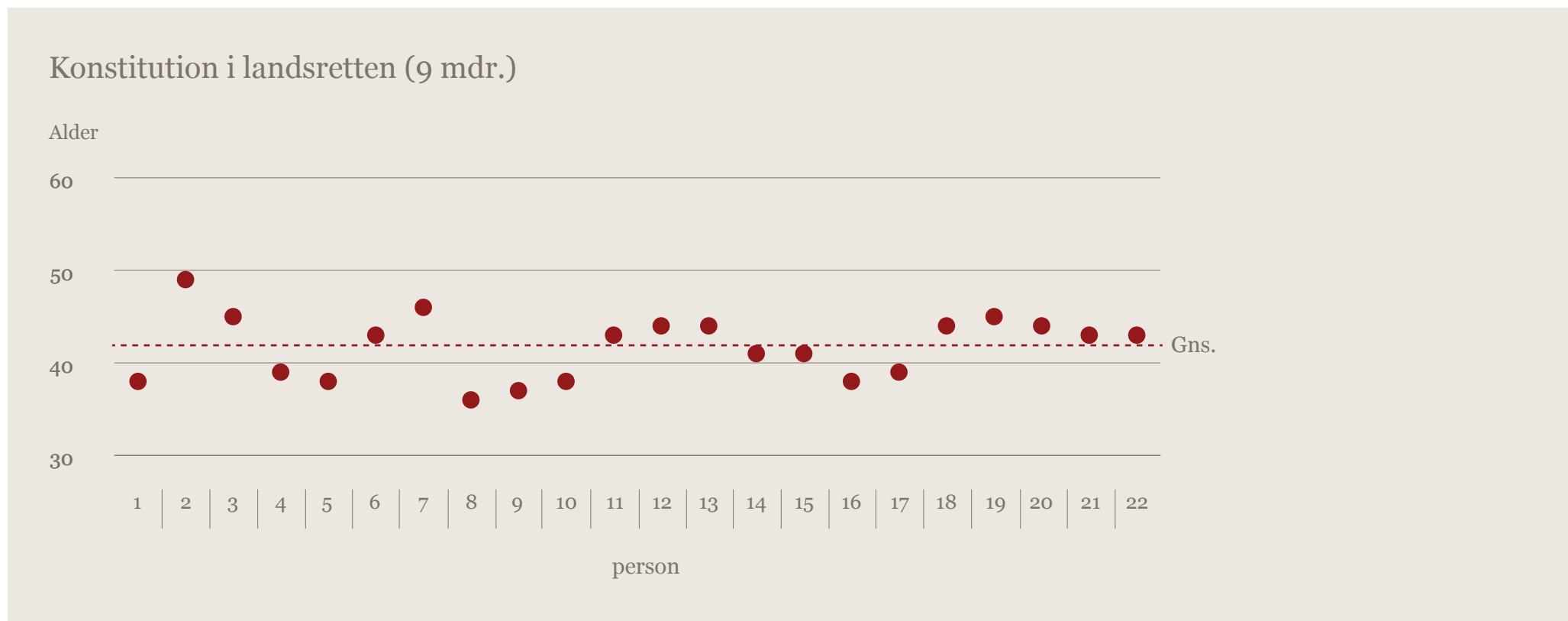
Dommerudnævnelsesrådets indstillinger – Alder ved konstitution

Aldersfordeling

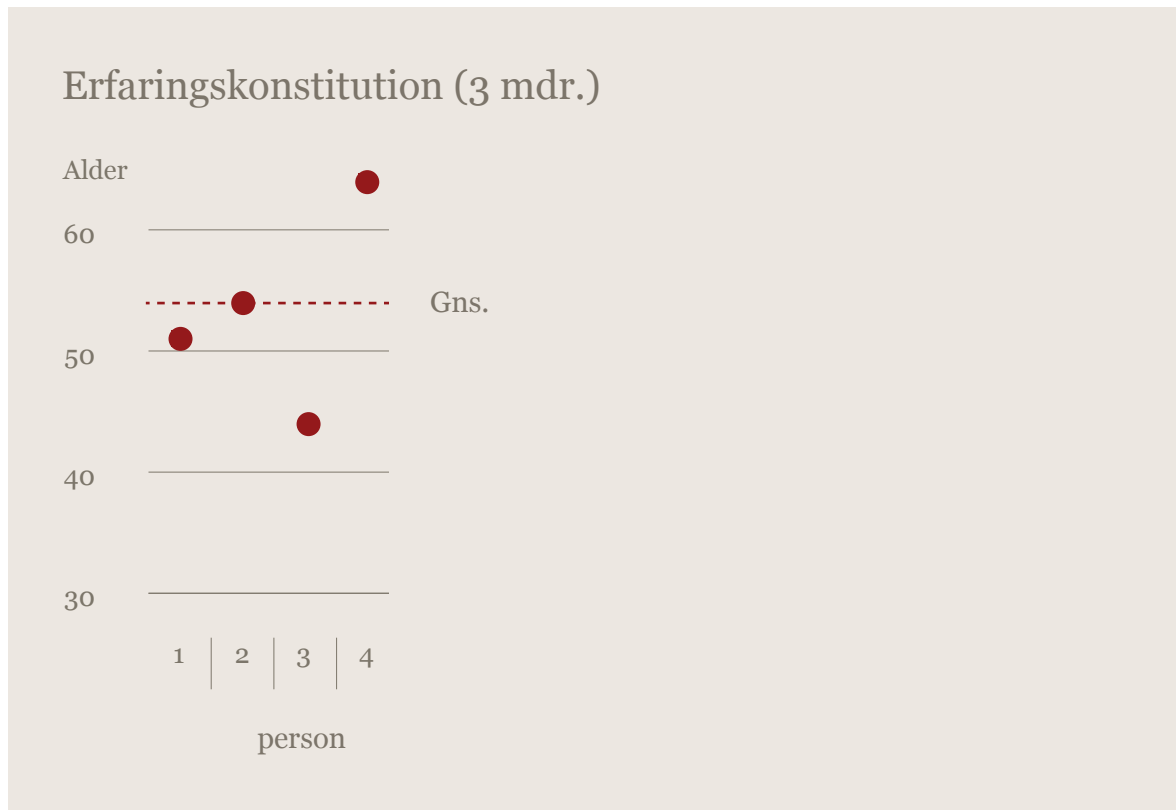
Dommerudnævnelsesrådets indstillinger – Alder ved konstitution

Aldersfordeling

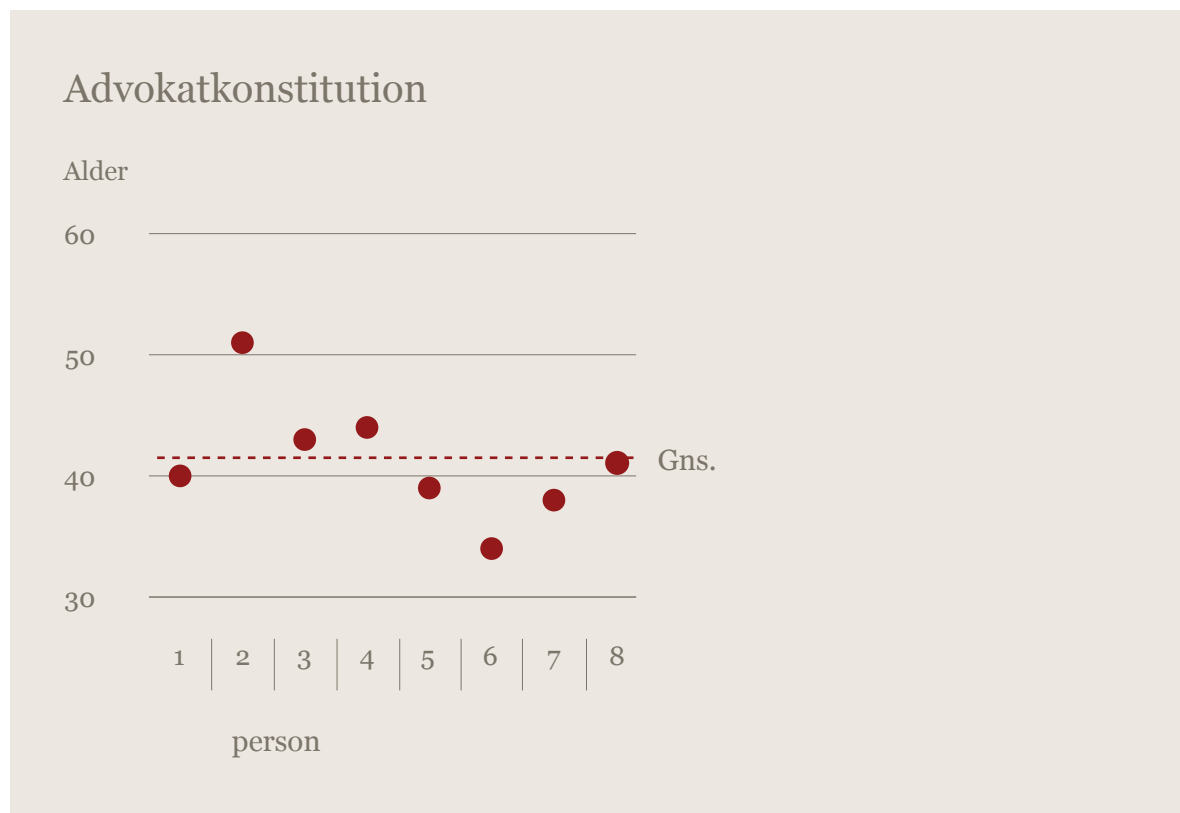
Dommerudnævnelsesrådets indstillinger – Alder ved konstitution

Aldersfordeling

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger – Alder ved konstitution

Kvalifikationsvurdering

Byretsdommere

1. udnævnelse

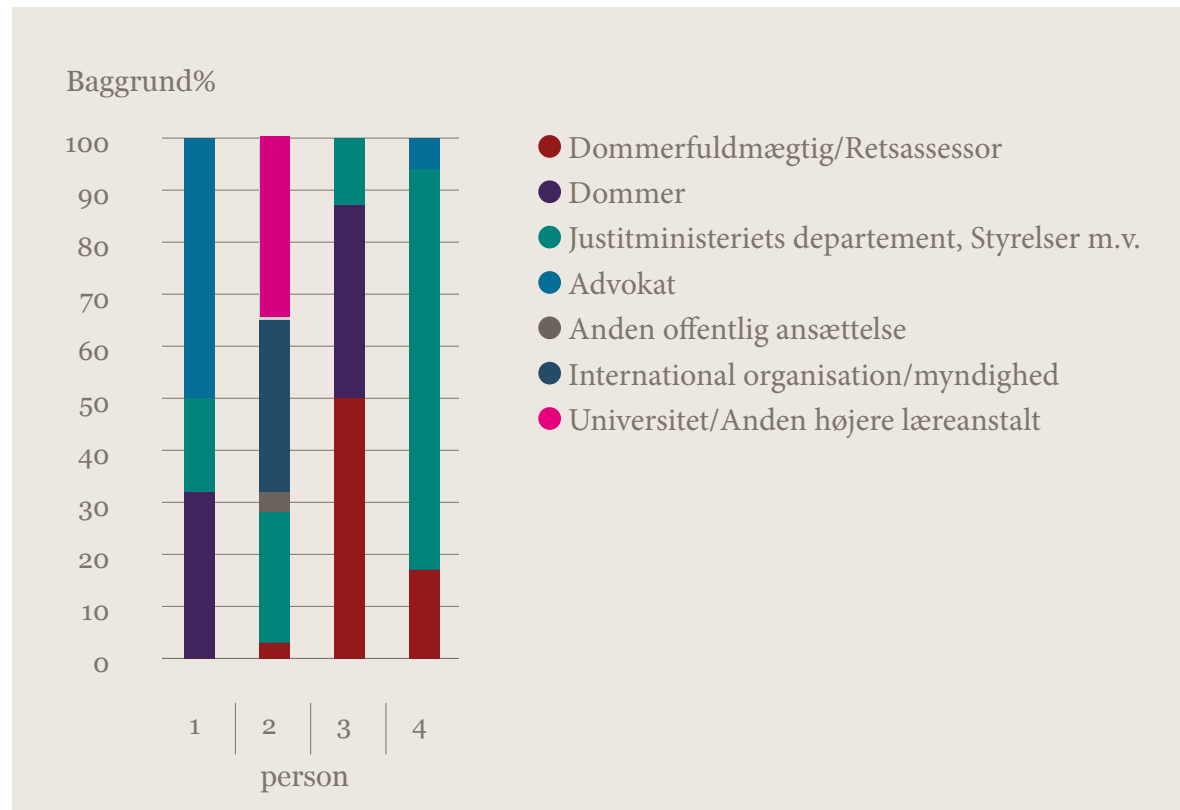

Erhvervsmæssig baggrund

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger - Landsdommere

(hver søjle illustrerer en person)

Erhvervsmæssig baggrund

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger prøvevotering - Højsteretsdommer

(hver søjle illustrerer en person)

Erhvervsmæssig baggrund

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger - Konstitueret dommer (Sø- og Handelsretten)

(hver søjle illustrerer en person)

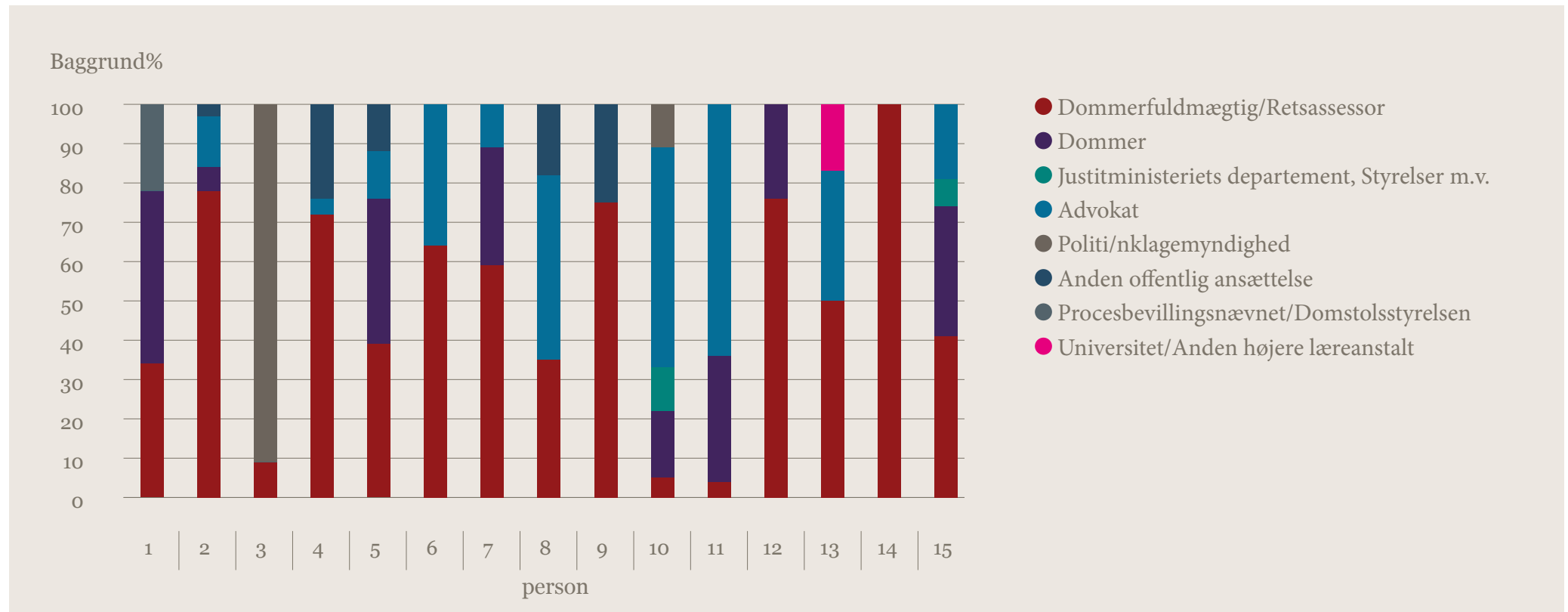

Erhvervsmæssig baggrund

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger - Byretsdommere

(hver søjle illustrerer en person)

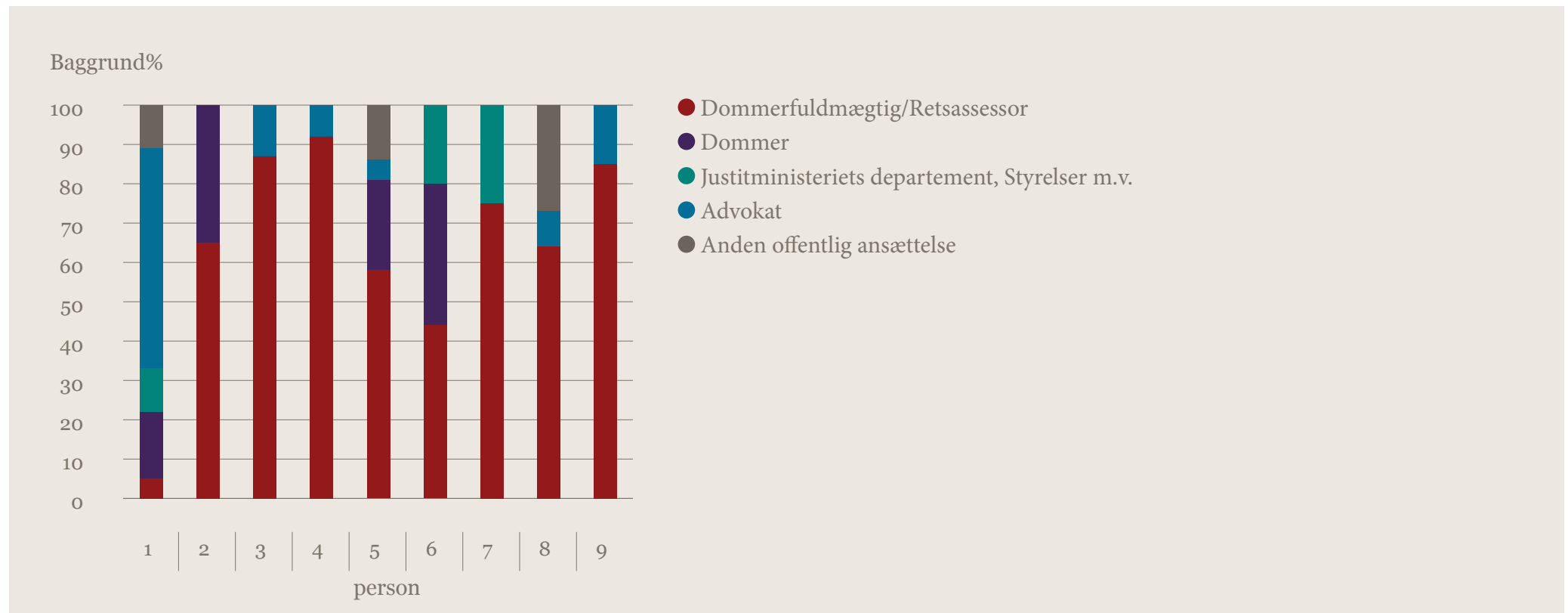

Erhvervsmæssig baggrund

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger - Konstituerede landsdommere (bunkebekæmpelse)

(hver søjle illustrerer en person)

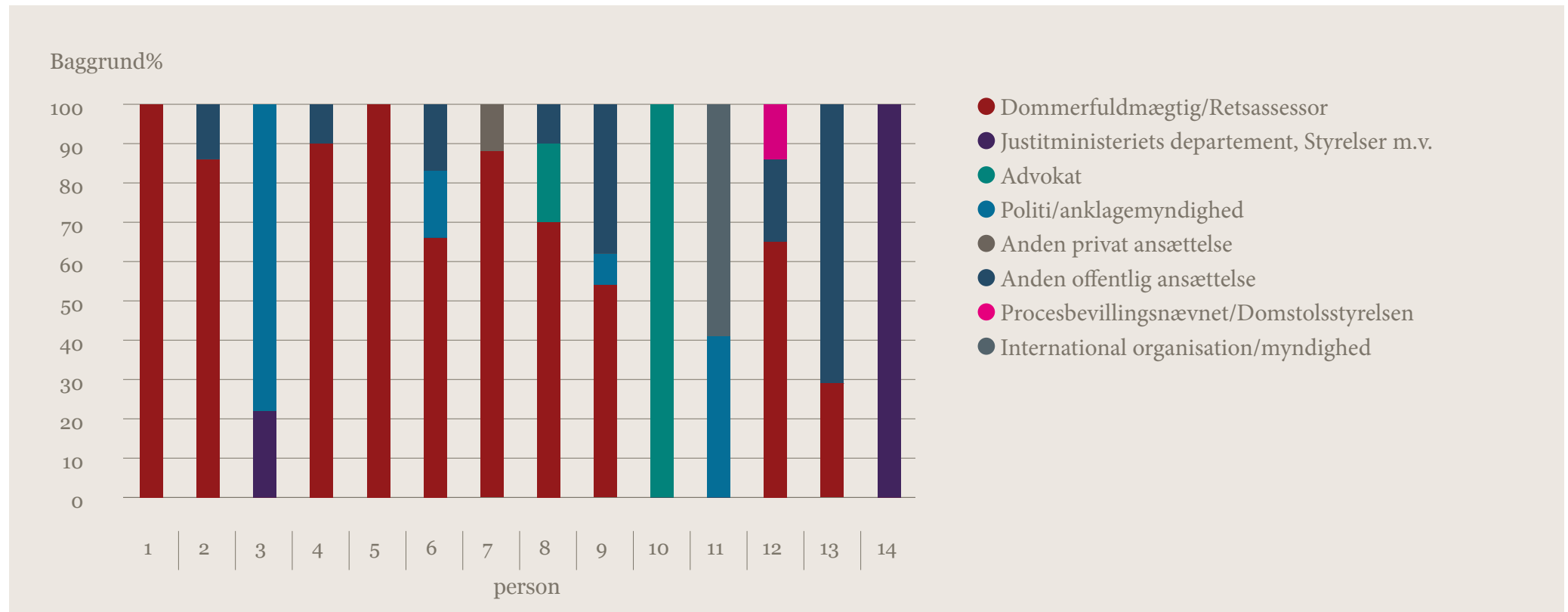

Erhvervsmæssig baggrund

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger - Byretskonstitution i uddannelsesøjemed

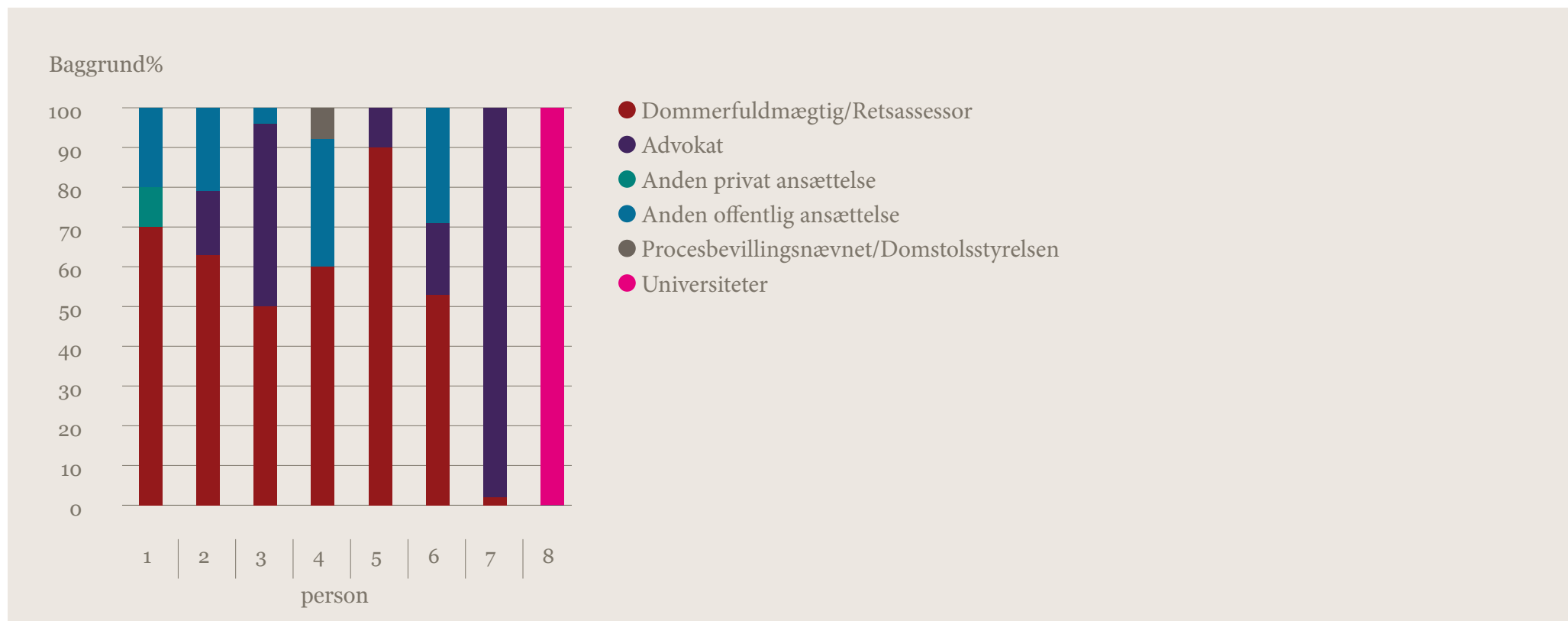
(hver søjle illustrerer en person)

Erhvervsmæssig baggrund

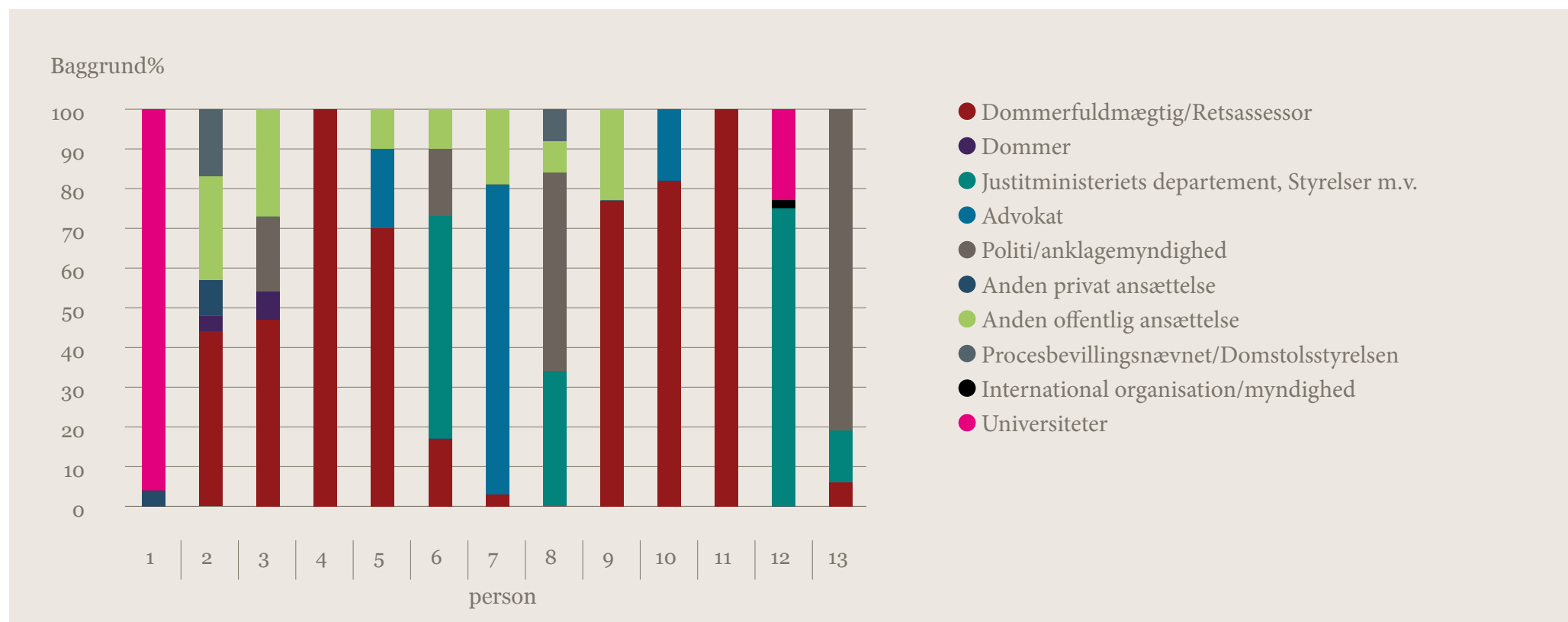
Dommerudnævnelsesrådets indstillinger - Konstituerede landsdommere (9 mdr.) i Venstre Landsret
(hver søjle illustrerer en person)

Erhvervsmæssig baggrund

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger - Konstituerede landsdommere (9 mdr.) i Østre Landsret
(hver søjle illustrerer en person)

Erhvervsmæssig baggrund

Stillinger som landsdommer

Stilling på ansøgningstidspunktet

Erhvervsmæssig baggrund

Indstilling til prøvevotering i Højesteret

Stilling på ansøgningstidspunktet

● Landsdommer

Erhvervsmæssig baggrund

Stillinger som konstitueret dommer (Sø- og Handelsretten)

Stilling på ansøgningstidspunktet

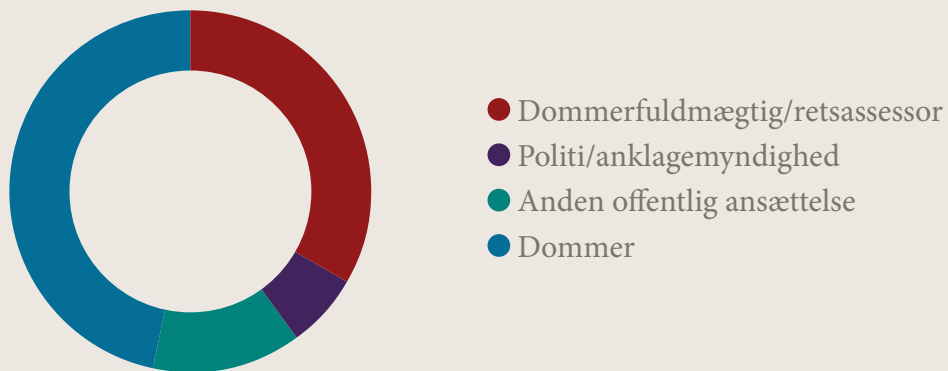
● Dommerfuldmægtig/retsassessor

Erhvervsmæssig baggrund

Stillingerne som byretsdommer

Stilling på ansøgningstidspunktet

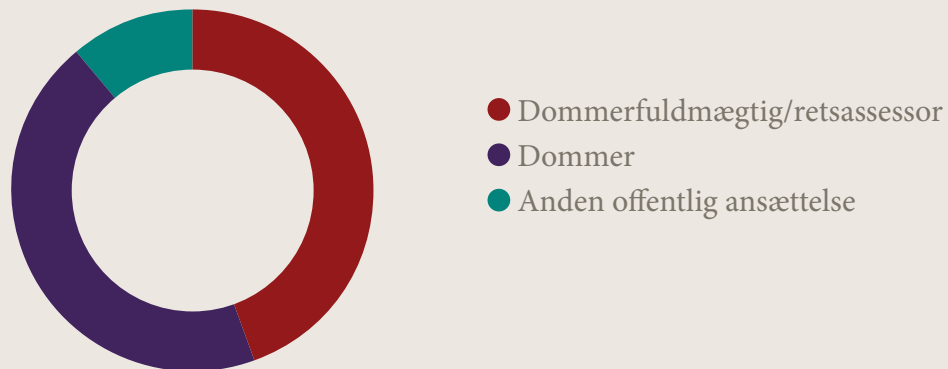

Erhvervsmæssig baggrund

Stillingerne som konstitueret landsdommer (bunkebekæmpelse)

Stilling på ansøgningstidspunktet

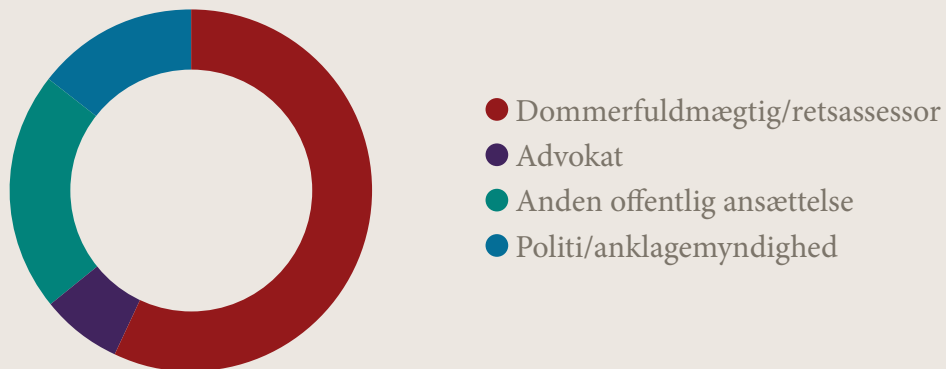

Erhvervsmæssig baggrund

Stillingerne som konstitueret byretsdommer i uddannelsesøjemed

Stilling på ansøgningstidspunktet

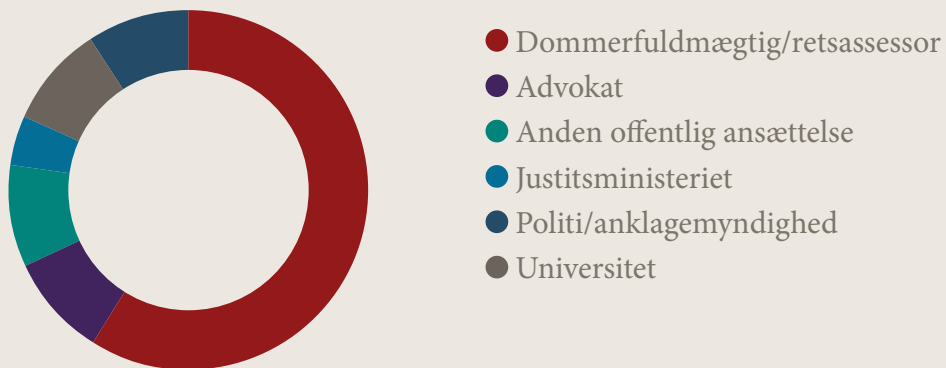

Erhvervsmæssig baggrund

Stillingerne som konstitueret landssdommer (9 mdr.)

Stilling på ansøgningstidspunktet

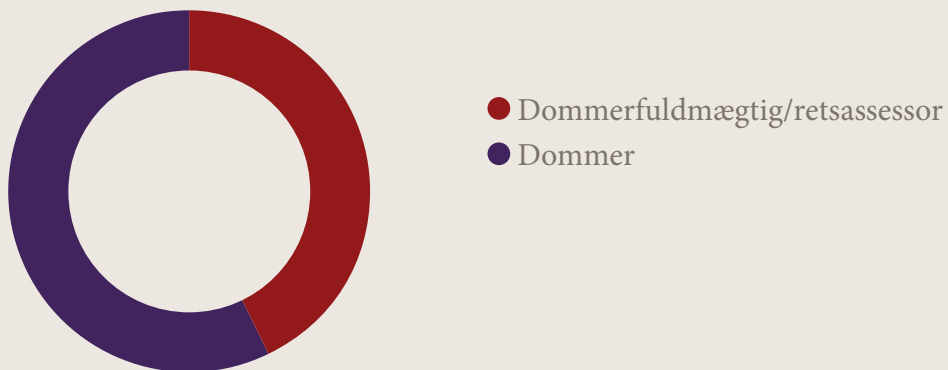

Erhvervsmæssig baggrund

Stillingerne som konstitueret landsdommer (erfaringskonstitution)

Stilling på ansøgningstidspunktet

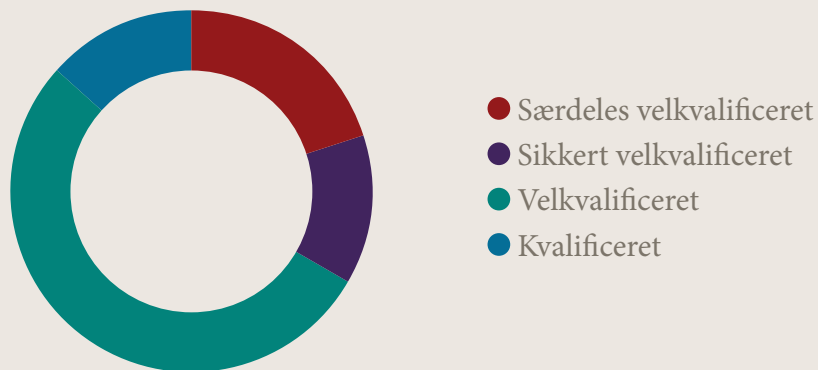

Afgivne landsretsudtalelser

Kvalifikationsvurdering efter endt landsretskonstitution i perioden 1999-2016 (konstituerede landsdommere, som inden konstitution var ansat ved domstolene, Domstolsstyrelsen eller Procesbevillingsnævnet)

Gruppe 1

Afgivne landsretsudtalelser

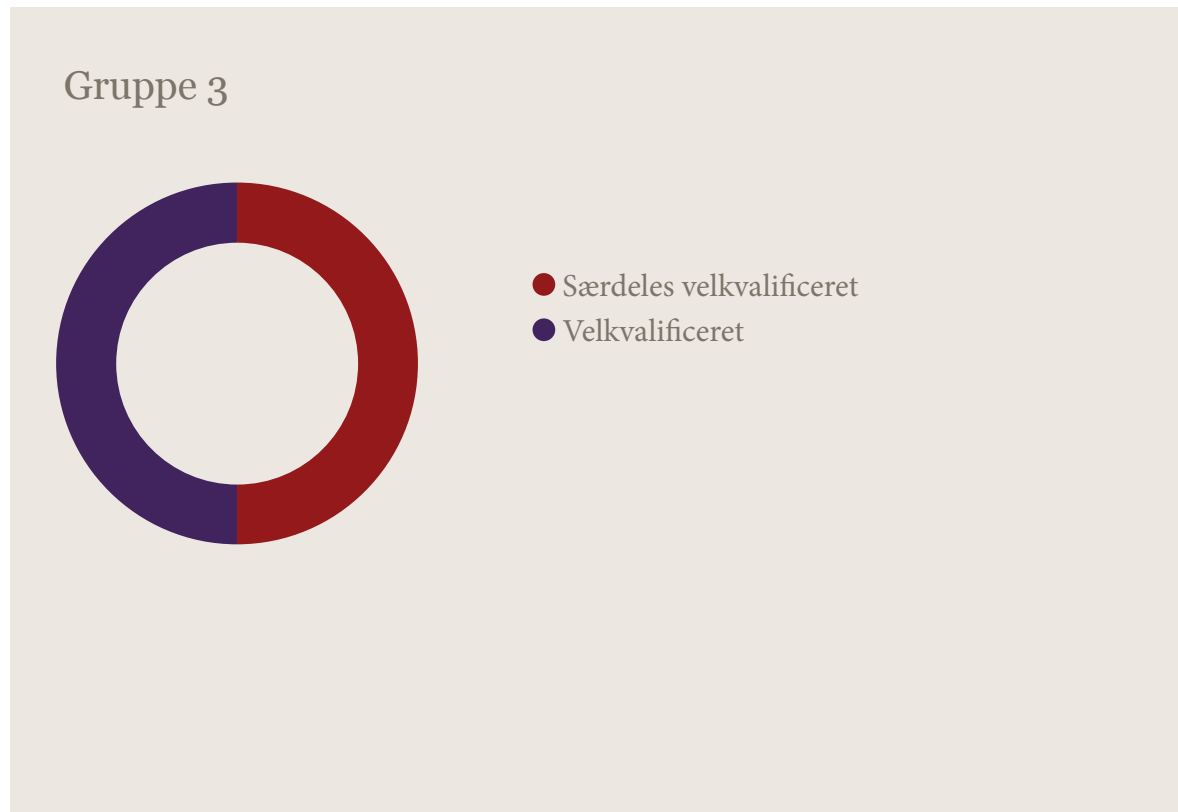
Kvalifikationsvurdering efter endt landsretskonstitution i perioden 1999-2016 (konstituerede landsdommere, som inden konstitution var ansat i Justitsministeriets departement, styrelser m.v. eller politi/anklagemyndighed)

Afgivne landsretsudtalelser

Kvalifikationsvurdering efter endt landsretskonstitution i perioden 1999-2016 (konstituerede landsdommere, som inden konstitution var ansat ved universiteter, som advokat eller havde anden ansættelse)

Udgivet af:
Domstolsstyrelsen
Store Kongensgade 1-3
1264 København K
post@domstolsstyrelsen.dk
www.domstol.dk

Produktion: Rosendahls a/s

ISBN-nummer 87-92551-37-8

2016